

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὸς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γένει ἰσὺν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνου καὶ Τρίμηνου ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 15 Δεκεμβρίου 1928

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 3

ὩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡῆ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CHARLES RICHTER

Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Χωρὶς νὰ τὸ θέλει, ὁ Σολομὼν γύρισε καὶ κοίταξε κατὰ τὴν πόρτα. Νὰ ταμας τώρα, ποῦ θὰ γινόταν σκάνδαλο στὸ μαγαζί του! Αὐτὸ ἔλειπε, νὰ τὴν ἀκούσει ὁ πόλισμαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ νάρθει νὰ χώσει τὴ μύτη του στὸ βασιλεῖο τοῦ Ἑβραίου. «Ὅλα κι' ὅλα, ὁ Σολομὼν δὲ συμπαθοῦσε καθόλου τὴς ἀστυνομίας. Μὲ τὴ σκέψη αὐτῇ, ἀγρίεψε ἀμέσως.

— Κουτοκόριτσο! φώναξε καὶ σήκωσε τὸ χέρι γιὰ νὰ τὴ χτυπήσει.

Ἀλλάξε ὅμως γνώμη καὶ περιορίστηκε νὰ τὴν φοβερήσει:

— Τώρα νάρθει ἡ μητέρα σου, νὰ σοῦ δώσει ξύλο!

Τὸ κοριτσάκι, μπροστὰ στὴ φοβέρα, ἔκλεισε τὰ μάτια, κράτησε τὴν ἀνάσα του καὶ ζάρωσε κρύδοντας τὸ κεφάλι του στὰ χέρια του.

Ὁ Σολομὼν δὲν ἤξερε καλὰ-καλὰ τί νὰ κάμει. Τὴν κοίταξε μιὰ στιγμή ἀμίλητος, ὅστερα ὕψωσε τὰ χέρια του πρὸς τὸν οὐρανὸ, καθὼς συνήθειε στὶς στιγμὲς τῆς ἀμηχανίας του, καὶ μουρμούρισε κάτι μέσα στὰ γένηια του. Τέλος τῆς φώναξε μὲ ὀργή:

— Καλὰ, καλὰ! Κάτσε καὶ ἂν σ' ἀρέσει, ἀλλὰ μὴν πειράξεις τίποτα, γιὰτὶ ἀλλοίμονόν σου!..

Ποῦ εἶχε νοῦ τὸ κακόμοιρο νὰ πειράξει τίς παλιότητες τοῦ γέρο-Σολομὼν! Κρατοῦσε μοναχὰ μὲ τὸ χεράκι του τὴν καρδιά του, μιὰ μικρὴ καρδιά ποῦ χτυποῦσε καὶ πήγαινε νὰ σπάσει, νομίζοντας πὼς εἶχ' ἔρθει ἡ στερνὴ τῆς ὥρα. Θυμόταν τὰ παραμῦθια μὲ τὴς νεράιδες, ποῦ τῆς ἔλεγε ἡ μαϊμμά τῆς τὸ βράδυ κοντὰ στὴ λάμπα, καὶ τὸ μυαλό τῆς ἦταν γεμάτο τώρα ἀπὸ τοὺς γίγαντες, τοὺς δράκους καὶ τὰ φαντάσματα.

Θεέ μου, ποῦ βρισκόταν; Εἶχε πέσει λοιπὸν στὰ χέρια κανενὸς ἄγριου δράκου, ποῦ θὰ τὴν ἔσφαζε τώρα καὶ θὰ τῆς ἔπινε τὸ αἷμα; Καὶ γιατί ἡ μαϊμμά τῆς, ποῦ πάντα ἦταν τόσο καλὴ, τὴν ἔφερε ἐδῶ καὶ τὴν ἄφισε δίχως νὰ τὴ λυπηθεῖ; Θυμήθηκε τὴν ἱστορίαν τοῦ Κοντορεδιθούλη

«Σήκωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὴ χτυπήσῃ...» (Σελ. 25, στ. α'.)

καὶ σκέφθηκε μήπως τὴν ἔδωκεν καὶ αὐτὴ ὅπως κι' ἐκείνον, ἐπειδὴ δὲν ἦταν πιά γι' αὐτὴν φωμὶ στὸ σπίτι...

Ὁ Σολομὼν εἶχε καθήσει πάλι στὴ θέση του καί, πίσω ἀπὸ τοὺς σαράντα τόμους τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας, κοίταξε αὐτὸ ποῦ τὸ ἀποκαλοῦσε εἰρωνικά: τὸ ἐνέχυρό του.

Ἦταν ἓνα κοριτσάκι ὀχτῶ χρόνων, ὅχι καὶ πολὺ πρόωρα μεγαλωμένο, μὲ κανονικὸ πρόσωπο καὶ χαρακτηριστικὰ,

μὲ ρόδινα μάγουλα, ὅπως ἔχουν ὅλα τὰ παιδιά ποῦ ἔζησαν στὸ ὑπαιθρο καὶ στὸν ἥλιο, ὅπου ὀριμάζουν τὰ σπαρτά καὶ τὰ φρούτα καὶ μεγαλώνουν τὰ μικρὰ πλάσματα. Τὰ κατὰξανθα κατσαρὰ μαλλιά του πρόβαλλαν κάτω ἀπὸ τὸ μάλινο σκούφο του. Φοροῦσε ἓνα μάλινο σκωτζέζικο φορεματάκι. Παλτὸ δὲν εἶχε μ' ὅλο τὸ κρύο, ποῦ ἔκανε ἔξω, ἀλλὰ γύρω στὸ λαιμό του ἡ μητέρα του τοῦ εἶχε τυλίξει ἓνα κασκόλ ἀπὸ τὸ ἴδιο μαλλὶ ποῦ ἔπεφτε ἀπάνω στὸ στήθος του.

Τὸ στοματάκι του ἦταν μικρὸ σὰν κεράσι. Ἀλλὰ πὶθ ὁμορφα ἀκόμα ἦταν τὰ μάτια του. Δυὸ μάτια, ποῦ φύλαγαν ἀκόμη μέσα τους τὴ θωριὰ τ' οὐρανοῦ.

Τὴν κοίταξε λοιπὸν ὁ γέρο-Σολομὼν, κρυμμένος πάντα στὸ γραφεῖο του, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ βγεῖ ἔξω μὴν τὴν τρομάξει. Μέσα στὸ μισόφωτο ποῦ βασιλεῦε τώρα, (γιὰτὶ εὐθὺς μόλις ἔκλεισε τίς βι-

τρίνες, ἔσβυσε καὶ τοὺς λύχνους, ποῦ τίς φώτιζαν,) ἴσα ποῦ μπορούσε νὰ διακρίνει κανεῖς τριγύρω τὰ πράγματα, κι' ὥρες-ὥρες τὴν ἀσπρὴ γενιάδα τοῦ καταστηματαρχῆ καὶ τὰ δυὸ γυαλιστερά του μάτια.

Τὸ παιδάκι, πεθαμένο ἀπ' τὸ φόβο, εἶχε γλυστρήσει χάμω καί, ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι του σὲ μιὰ στήλη ἀπὸ βιβλία, κοίταζε τριγύρω του καὶ δὲ μπορούσε νὰ φαντασθεῖ ποῦ βρισκόταν.

Κάθε τόσο ἀκούγε τὸ γέρο νὰ κρυφογελά καὶ συλλογιζόταν: «Τί ἐτοιμάζεται νὰ μοῦ κάμει;» Καὶ περίμενε νὰ τὸν δεῖ νὰ προβάλλει μ' ἓνα λεπίδι στὸ χέρι.

Κι' ὁ Θεὸς ἤξερε τὸ φόβο τῆς! Ἀλλὰ δὲν ἔδλεπε τίποτα νὰ γίγεται, κι' ἀρχίζε νὰ ἡσυχάζει, ὅταν ξαφνικά ἓνα ἀπάσιον τρίξιμο τὴν ἔκανε νὰ τινάχτει.

Ὁ Σολομὼν ἔτριξε τὰ δάχτυλά του, αὐτὸ ἦταν ὅλο! Ἀλλὰ ἡ μικρὴ περνοῦ-

σε στιγμές μαρτυρίου και είχε μιάν ακατανίκητη επιθυμία να δώσει μια και να πεταχτεί έξω στο δρόμο.

Αλλά πώς μπορούσε να κάμει παρόμοιο τόλμημα, αφού αυτή ήταν φυλακισμένη εκεί κι' η πόρτα κλειδωμένη;

Σιωπή γινόταν πάλι κι' η ώρα περνούσε. Ο γέρος, από τη μι'α μεριά, κοίταζε πάντα το παιδί κι' η σκέψη, ότι είχε στα χέρια του το ζωντανό αυτό ένέχυρο, τον διασκέδαζε χωρίς να θέλει.

Επιτυχία μι'α φορά, γιά έναν έμπειρο τοκογλύφο! Και το παιδάκι, από την άλλη μεριά, έμενε κατατρομαγμένο, σαν ποντικάκι στα νύχια της γάτας, σαν μικρή μύγα μπλεγμένη στα δίχτυα της αράχνης.

Χτύπησε μισή, χτύπησε δολοκλήρη ώρα, ύστερα χτύπησε πάλι μισή.

— "Α, η ώρα περνά, είπα δυνατά ο Ίσραηλ, η ώρα περνά!...

Και το παιδί άνα τρέχασε πάλι, χωρίς να ξέρει τί μυστηριώδες νόημα μπορούσαν να είχαν αυτά τα λόγια.

Ο Σολομών σηκώθηκε ξαφνικά. Είχε θυμηθεί ότι ήταν η ώρα που συνήθιζε να δειπνεί. Η παρουσία του παιδιού δεν ήταν βέβαια λόγος να χαλάσει τις συνήθειές του.

Πέρασε πλάι στο παιδί, που ζάρωσε άκρμη περισσότερο, άνοιξε την πόρτα της κουζίνας του και σέ λίγο ξαναγύρισε πάλι κρατώντας τ'ο δείπνο του. Αλλά καθώς περνούσε πλάι στη μικρούλα, μι'α νέα σκέψη ήρθε στο νου:

Θά ήταν υποχρεωμένος τώρα να τρέφει τη μικρή μ' έξοδά του; Χάλασε τ'α μούτρα του κι' έκραυγε, σαν από ένστικτο, τ'α φαγητά του κάτω από τ'ο άντερό του.

Αυτό τούλειπε τώρα, να έχει έναν άνθρωπο παραπάνω να ταΐζει! Δέ φτάνει η καλοσύνη που έκανε, θάμπαινε τώρα και σ' έξοδα. "Α, μι'α δεν πρέπει να φαίνεται κανείς τόσο καλός σ' αυτόν τον κόσμο!

Ακούμπησε τ'ο φαγητό του πίσω από τ'ους σαράντα τόμους, έριξε μι'α κρυφή ματιά στο παιδί, έδραλε ύστερα τ'ο σουγιά του κι' άρχισε να τρώει.

Δέν ήταν και πολύ σύνθετη η κουζίνα του Σολομών. Χάγερσμιθ και δέν του χρειάστηκε ποτέ μαγειρίσσι, ούτε καν και κάρβουνα γιά μαγείρεμα. Ένα κομ-

μάτι φωμί ξεραμένο (γιατί είχε παρατηρήσει ότι τ'ο φρέσκο φωμί τρώγεται από άπλη λαιμαργία) κι' ένα κομμάτι τυρί σκληρό, τόσο σκληρό, ώστε αν τ'α δόντια κατάφερναν να χωθούν μέσα σ' αυτό, ήταν σωστός μπελός γιά να ξαναδοϋν.

Από τ'ο καταφύγιό του, τ'ο παιδί άκουγε τ'α σαγόνια του γέρου, που ροκά-νιζαν τ'ο ξερό φωμί και κάπου-κάπου έδλεπε να λάμψει ο σουγιάς. Στην άρχή πάγωσε από τ'ο φόβο της κι' ήταν σίγουρη πιά ότι τώρα είχε φτάσει η στερνή της ώρα.

Αλλά σιγά-σιγά, κάτι άλλο ξύπνησε μέσα της: Θεέ μου, τ'ο κακόμοιρο ήταν νηστικό από τόσες ώρες!

Τώρα κοίταζε με άφοσίωση τ'ο γέρο που έτρωγε και παρακολουθούσε η μάντευε όλες τίς κινήσεις του, ενώ ένιωθε να τ'η βασανίζει σιγά-σιγά η πείνα.

Καθώς ο Σολομών έκαμε να κρυφοκοιτάξει, είδε τ'α μάτια αυτά, που ήταν στηλωμένα άπάνω του και φαίνόνταν σ'α να τ'ον ίκέτευαν... Η καρδιά του λύγισε άραγε από οίκτο, η αίσθήθηκε ντροπή γι' αυτό που κανε; Πάντως βρέθηκε σέ κάποια στενοχώρια κι' αίσθήθηκε ότι τ'α γεροντικά μάγουλά του κοκκί-νιζαν.

Σταμάτησε, διάτασε, ύστερα έκοψε μι'α φετούλα με τ'ο σουγιά του και φώναξε:

— Μικρή!

Τ'ο κοριτσάκι μιλά.

— Χμ! χμ! μουρμούρισε. Δέν έρχεσαι πού σου μιλω; Με φοβάσαι; Έλα, πάρ' το!

Κι' άπλωσε τ'ο χέρι με τ'ο φωμί. Αλλά η μικρούλα δέ σάλεψε και πάλι.

— "Α, μικρή, είσαι πεισματάρα. Έλα λοιπόν, γιατί ο κόσμος θά πει πως ο γερο-Σολομών άφνειε τ'α παι-

διά νηστικά.

Σηκώθηκε και στάθηκε όρθιος μπροστά στο παιδί, δίνοντάς του τ'ο φωμί.

Εκείνο πήρε μι'α λυπημένη έκφραση, αλλά ζάρωσε όσο περισσότερο μπορούσε και δέν άπλωσε να τ'ο πάρει.

— "Ε, μι'α είσαι κουτάβι! Τ'ο άφίγω λοιπόν έδώ κι' αν δέν τ'ο πάρεις, άλιμονό σου!

"Αφισε τ'ο φωμί πάνω σ' ένα σακί, γύρισε στο γραφείο του και κοίταζε προσεχτικά.

Κάμποσα δευτερόλεπτα, τ'ο φωμί έμεινε εκεί. Αλλά σέ λίγο η πείνα νίκησε και τ'ο μικρό χεράκι προχώρησε δειλά-δειλά και τ'ο άρπαξε.

Αχόρταγα και βιαστικά, δάγκωνε τη μικρή εκείνη φετούλα και τ'ην έτρωγε,

σ'α να φοδόνταν μ'ην τ'ης τ'ην πάρουν πίσω. Χτύπησε όχτώμισι.

Ο Σολομών συλλογίστηκε, ότι η ξενη θά είχε κιόλας κάμει τη δουλειά της, με τ'α χρήματα που τ'ης είχε δανείσει κι' ότι τώρα θά ξεκινούσε γιά να τ'ο φέρει τ'ο χρέος της και να πάρει πίσω τ'ο παιδί της. Τί είδους έμως δουλειά ήταν εϋτή και πώς τ'ο παθαί να μ'η ρωτήσει τ'ην ξένη: Λάθος του μεγάλο ήταν, αλλά η θέα του παιδιού τον καθούραζε: Τί είχε να φοβηθεί; Μήπως δέν κρατούσε στα χέρια του τ'ο πσίγούρο, τ'ο πιό πολύτιμο ένέχυρο;

Η ώρα περνούσε και τίποτα δέ σ'α λευε μέσα στο μαγαζί. Η μικρή είχ'α φάει τ'ο φωμί της, αλλά όχι έλο' γιατί σκέφθηκε τη μητέρα της και τ'ης φύλαξε ένα κομμάτι στην τσέπη της γιά να τ'ης τ'ο δώσει σέ λίγο που θ'α γύριζε.

Κοίταζε πάλι τριγύρω της και βεβαιώθηκε, ότι έτσι έπρεπε να είναι τ'α σπίτια των μάγων. Βρισκόταν λοιπό τ'ώρα κι' αυτή στα χέρια ενός μάγου. (Ακολουθεί)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΑΛΩΜΑ

Μι'α έκπληξη περίμενε τ'ο Νέννε, καθώς μπήκε στο λουλουδένιο περίπτερο. Η άδελφή καθόταν σκεφτική, μελαγχολική, κι' είχε τ'α μάτια υγρά, σ'α καλαμένα. Στο χέρι κρατούσε κάποιο γράμμα, που τ'ο σφίγγε νευρικά, σ'α να θελε να τ'ο τιμωρήσει γιά τ'ην κακιά εϋδηση που τ'ης έφερνε. Στο χαρούμενο χαιρετισμό του παιδιού, μόλις άργονένησε τ'α χείλια της. Αυτός ώστόσο, κάθισε δίπλα της στο χαμηλό σκαμνάκι κι' άρχισε να τ'ης μιλά γιά τ'ο κατόρθωμα κάποιου συμμαθητή, που κατάφερε να ξεγελάσει τ'ον καθηγητή και να περάσει διαθασμένος, ενώ ήταν άμελέτης. Μά κείνη έμενε πάντα σιωπηλή.

— Γιατί δέ μου μιλάς, Νέλλη; Τί έχεις σήμερα;

— Αφ'ότι με, Νέννε, δέν έχω καθ'ολού διάθεση. Έμαθα πώς μι'α φίλη μου είναι άρρωστη...

— Και γιά μι'α ξένη αποδιώχνεις έμένα; Δέ μάγαπας πιά;

Εκείνη τινάχτηκε.

— Τί είν' αυτά που λές; φώναξε αϋστηρά. Είσαι κακός κι' έγωϊστής. Τέτοια λόγια δέν τ'α περιμέν' από σένα. Έκραυψε τ'ο πρόσωπο στα χέρια κι' έμεινε ακίνητη, σιωπηλή κι' άδόξαυτη. Μά σιγά-σιγά άρχισε να συνέχεται καξαναθυμήθηκε τ'ο επεισόδιο τ'ης στιγμής. Αίσθανόταν τύψεις γιά τ'α σκληρά λόγια που άφισε να τ'ης ξεφύγουν. Βέβαια, ο τρόπος του παιδιού ήταν κάπως άπότομος, μι'α κι' αυτή είχε άδικά να τ'ο φερθεί έτσι. Έπρεπε να τ'ο μι-

λήσει γλυκά και τρυφερά, όπως πάντα, να τ'ον κάμει να συναισθανθή τ'ο σφάλμα του και να πέσει μετανιωμένος στην άγκαλιά της. Αλλά θά τ'α διόρθωνε. Είχε πεποίηση στην έπιρροή που άσκούσε πάνω στο παιδί.

— Πόνεσες, άδερφούλη; φώναξε.

Μά η έρώτηση έμεινε δίχως άπάντηση. Σήκωσε τ'ο κεφάλι και είδε πώς ήταν ολομόναχη. Ο μικρός είχε ξεγλυ-σπρήσει άθόρυβα και διευθύνθηκε στο σπίτι χωρίς άλλο. Πήρε κι' αυτή τ'ην ίδια διεύθυνση. Στην τραπεζαρία καθόταν η μητέρα τους μόνη.

— Είδατε τ'ο Νέννε, μαμμά; ρώτησε.

— Ναί, μι'α στιγμή. Πέρασε, ψιθύρισε άντίο και τράβηξε. Κάτι έχει. Πήγαινε να δής.

Στην κάμαρά του βρισκόταν ο Νέννε, πεσμένος στο κρεβάτι κι' έκλαιγε, έκλαιγε άπεγνωσμένα. Η καρδιά της μάτωσε καθώς αντίκρυσε έλο αυτό τ'ον πόνο, — έργο δικό της, — και βραχέχκανε τ'α μάτια της. Μά η φωνή της έγινε άκόμα πιό γλυκειά, τρυφερή, καθώς έσκυβε πάνω του και πρόφερε πάλι τ'ην ίδια φράση:

— Πόνεσες, άδερφούλη; Έέφυγε τ'ο χέδι της και ψιθύρισε πειστωμένα, με φωνή που κοδόνταν από λυγμούς:

— Φύγε... Φύγε...

Κάθισε κι' άρχισε να τ'ο μιλά, όπως πάντα, γλυκά. Ίσως κι' η ίδια δέν ένιωθε τί έλεγε, μ' άφηνε τ'ην ψυχή της να φλυαρή άκατάσχετα. Κι' ήταν όλες άπαλές κι' άρμονικές οι κουβέντες, και θυμίζαν επεισόδια χαρούμενα, στιγμές όμορφες, άξέχαστες. Μά έλ' αυτά χανόνταν χωρίς να βρίσκουν άπήχηση στην πειστωμένη ψυχή του Νέννε. Μι'α στιγμή που η Νέλλη δοκίμασε να τ'ο σηκώσει τ'ο κρυμμένο πρόσωπο, ψιθύρισε πάλι:

— Φύγε... Φύγε...

Κι' όμως σήκωσε τ'ο κεφάλι γιά να τ'η δ'η να φεύγη άργά, με κινήσεις βαρείες, σαν άρρωστη. Συλλογίστηκε με μι'α, πόσος πόνος θά κρυβόταν τώρα στα μελαγχολικά μάτια, στην ευαίσθητη ψυχή, και δέν κρατήθηκε.

Έτρεξε, τ'ην άγκάλιασε και τ'ην άνάγκασε να γυρίσει, ενώ τ'ην παρακαλούσε να τότε συχωρέσει.

Τ'ην ξαναδ'ηξε, μι'α όχι όπως πρίν. Μι'α σκιά έπεφτε πάνω άνάμεσα τους

κάθε φορά που, καθισμένοι μονάχοι οι δύο τους, ξαναζούσαν τίς όμορφες στιγμές τ'ης άγάπης τους. Μι'α σκιά που έπεφτε και θόλωνε τ'ο φως. Και χρειάστηκε να περάσει καιρός πολύς, γιά να ξεχαστεί τ'ο επεισόδιο που άφισε άγία-τρευτη πληγή στην ψυχή της μεγάλης άδελφής. Ίσως γιατί εκείνη ήξερε να-γαπ'α πιό πολύ και να πονεί άνάλογα.

ΕΛΕΝΗ Γ. ΡΕΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΠΕΡΙΤΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Δυό φίλοι έτρωγαν μαζί. Τους έφεραν σέ μι'α πιατέλα και δυό μεγάλα ψάρια, που τ'ο ένα όμως ήταν λιγάκι μικρότερο.

— Πάρε όποιο θές, λέει ο πρώτος στον δεύτερο.

Ο δεύτερος παίρνει στο πιάτο του τ'ο μεγαλύτερο ψάρι, κι' ο πρώτος, κατ'οσυνήθειαν, παίρνει τ'ο μικρότερο...

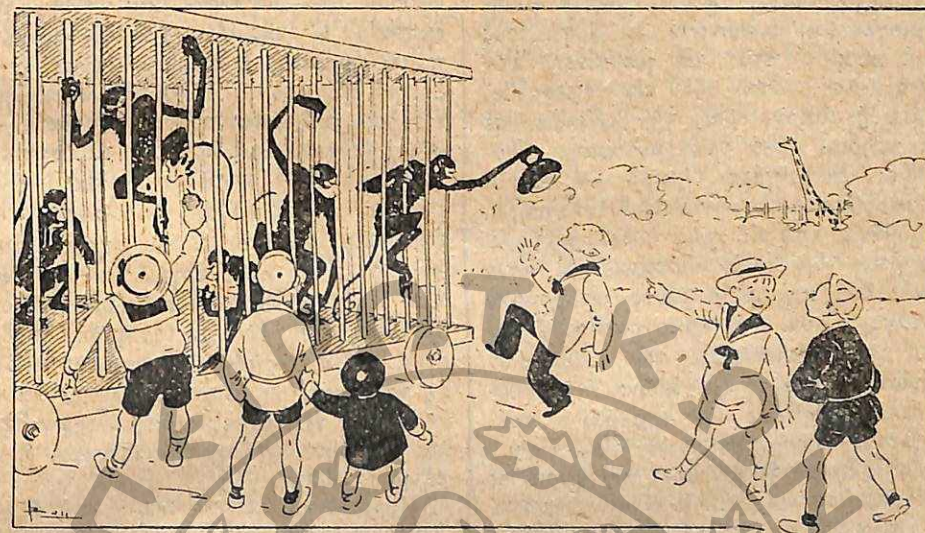
Σέ λίγο μουρμουρίζει:

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.

Η μεγάλη διασκέδαση ήταν οι μαϊμούδες. Τίς είχαν κι' αυτές μέσα σ'ένα πελώριο κλουβί με τροχούς γιά να τ'ο κυλούν όπου θέλουν. Τ'α παιδιά έπαιζαν μαζί τους, μι'α κι' οι μαϊμούδες έπαιζαν με τ'α παιδιά σ'έν... παιδιά. Έκαναν και μορφασιμούς που έμοιαζαν με γέλια. Και τ'α παιδιά, με γέλια κι' αυτά, φώναζαν πώς οι μαϊμούδες γελούν!

Τους έδιναν φρουτοόκια, καρύδια, κουλούρια, ότι είχαν, γιατί οι μαϊμούδες τρώνε απ' όλα. Μερικές άπλωναν τ'α χέρια κι' άρπαζαν τότε τ'ο καπέλλο ενός παιδιού, πότε τ'ο μαντήλι ενός άλλου. Μά δέν τ'α πείραζαν. Ήταν μαθημένες να τ'α δίνουν πίσω. Τόكانαν γιά να γελούν, κι' αυτές και τ'α παιδιά. Όπως γέλασε κι' ο Τότης με τ'ην καρδιά του, ήταν μι'α μαϊμού τ'ου άρπαξε τ'ο ναυτικό του καπέλλο, τ'ο φόρεσε μι'α στιγμή και τ'ο τ'ο ξανάδωσε.

Τί διασκέδαση που τ'ην έκανε ο Τότης! Αξέχαστη τ'ου έμεινε η ήμερα εκείνη που πήγε στο Θηριοτροφείο. Και καθόταν φρόνιμος, και μελετούσε, με τ'ην έλπίδα να τ'ον ξαναπ'ανε οι γονείς του και τ'ην άλλη Κυριακή. Αλλά μεσο-βδόμαδα τ'ο Θηριοτροφείο έφυγε από τ'ην πόλη εκείνη κι' ο Τότης λυπήθηκε πολύ...

— Τί κοίμα, έλεγε, τί κοίμα! Πώς ήθελα να'κανα πάλι ένα περίπατο στη ράχη τ'ου Άοταξόξη! Θά τ'ον άφινε να με σηκώσει και με τ'ην προβοσκίδα του. Άλήθεια ο έλεφαντας, αν και τόσο μεγάλος, είχε μπει στην καρδιά τ'ου μικρού Τότη. Μά και τ'άλλα έδα τ'ου Θηριοτροφείου τ'α θυμόταν συχνά, τ'α έβλεπε στον ύπνο του, τ'α ζωγράφιζε στα τετράδιά του. Κι' άμα έβλεπε κανένα λιοντάρι ή καμιά τίγρη, ζωγραφισμένα κάπου, φώναζε:

— Να ο Ναβουχοδονόσορας!... Να η Σακουντάλα!...

Έτσι πέρασε η άνοιξη, ήρθε τ'ο καλοκαίρι, ο Τότης έδωσε εξετάσεις κι' ύστερα, με τ'ους γονείς του, πήγε να ξεκαλοκαίρει στην έξοχή.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΗΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Αγαπητοί μου,

ΙΑ φίλη μας, από Επαρχία, έγραψε στη Διάπλασι τὰ ἐξῆς: «Συχνά διαβάζω σὲ περιοδικὰ κι' ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν γιὰ καλλιτεχνικὲς ἐκθέσεις, — ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, φωτογραφίας κτλ. — ποὺ γίνονται ἄλλες στὸν Παρνασσό, ἄλλες στὴ Στὸα Στρατηγοπούλου κι' ἄλλες ἄλλου. Μὰ δὲν εἶδα ποτέ μου, γιατί ἐδῶ δὲν γίνεται καμμιά. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μοῦ ἐξηγήσης, τί εἶναι αὐτὲς οἱ ἐκθέσεις καὶ τί σκοπὸ ἔχουν;»

Νὰ μιὰ ἀπορία ποὺ καὶ στὰς Ἀθῆνας μπορεῖ νὰ τὴν ἔχουν πολλοί. Γιατί μήπως ὅλοι ἐπισκέπτονται τίς ἐκθέσεις; Κι' ἀπ' ὅσους τίς ἐπισκέπτονται, μήπως ξέρουν ὅλοι πῶς καὶ γιὰ τί γίνονται; Θὰ τὸ ἐξηγήσω λοιπὸν ἐδῶ καὶ γιὰ τὴ φίλη μας ποὺ ρώτησε, καὶ γιὰ ὅσους δὲν τὸ ξέρουν.

Οἱ συγγραφεῖς, οἱ ποιητές, οἱ μυθιστοριογράφοι, τυπώνουν τὰ ἔργα τους κι' ὁ κόσμος ἔτσι τὰ μαθαίνει. Τὸν παλιὸ καιρὸ, ὅταν δὲν εἶχ' ἐφευρεθεῖ ἀκόμα ἡ τυπογραφία, τὰ διαδίδαν σὲ ἀκροατήρια, ἢ τὰ τραγουδοῦσαν, — θυμηθεῖτε καὶ τὸ γέρο Ὀμηρο, — ἢ τὰ κυκλοφοροῦσαν σὲ λιγοστὰ ἀντίγραφα, καμωμένα ἀπὸ εἰδικούς καλλιγράφους, ποὺ ἦταν ὅμως ἀκριβότατα καὶ μόνον βασιλιάδες καὶ μερστάνες μπορούσαν νὰ τὰγοράζουν. Ἡ τυπογραφία, ἡ μετεωρικὴ ἀνακάλυψη τῶν νεώτερων χρόνων, — κατὰ τὸ ἹΕ' αἰῶνα, — ποὺ τότε τελειοποιήθηκε ὡς σήμερα, ἐπιτρέπει στοὺς συγγραφεῖς νὰ διασπείρουν τὰ ἔργα τους σὲ χιλιάδες καὶ μυριάδες ἀντίτυπα. ποὺ σχετικῶς εἶναι φθηνότατα καὶ καθένας μπορεῖ νὰ τὰγοράξῃ.

Κι' οἱ ζωγράφοι τυπώνουν καμμιά φορά τὰ δικά τους. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο εὐκόλο. Οὔτε δείχνει τὸ ἔργο ὅπως εἶναι. Γιατί συνήθως, γιὰ νὰ τυπωθῇ, μικραίνει πολύ. Ἐπειτα τυπώνεται μαῦρο, χωρὶς τὰ χρώματά του, — ποὺ κάποτε εἶναι τὸ κυριότερο, — κι' ὅταν πάλι μιὰ εἰκόνα τυπώνεται χρωματιστή, ἐπειδὴ τὰ μέσα δὲν εἶναι ἀκόμα τέλεια, ἀλλοιώνεται σημαντικὰ. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι γιὰ νὰ εἶναι κανένας ὅλη τὴν ἐντύπωσιν ἀπὸ ἑνα ἔργο ζωγραφικῆς, πρέπει νὰ ἰδῇ αὐτὸ τὸ ἴδιον, αὐτοῦσιον, καὶ νὰ τὸ ἰδῇ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν καὶ μὲ τὸ φῶς ποὺ πρέπει. Γι' αὐτὸ οἱ ζωγράφοι ἢ προσκαλοῦν τοὺς φιλότεχνους στὰ ἔργαστήρια τους, — τὰ περίφημα ἀ τ ε λ ι ε, ὅπως τὰ λένε γαλλικά, — ἢ τὰ ἐκθέτουν σὲ μιὰ δημόσια αἴθουσα, κατ'ἀλληλῇ, ἢ κι' ἐπίτηδες καμωμένη, γιὰ ἐκθέσιν.

Οἱ ἐκθέσεις εἶναι ἄλλες ἐπίσημες,

ἄλλες ἰδιωτικῆς κι' ἄλλες περιλαμβανόντων ἔργα πολλῶν ζωγράφων μαζί, κι' ἄλλες ἐνὸς μόνο ἢ δύο. Ἐδῶ στὰς Ἀθῆνας π. χ., ἄλλη φορά, γινόταν κάθε χρόνο μιὰ μεγάλη, ἐπίσημη καλλιτεχνικὴ ἐκθέσιν στὸ Ζάππειον, ὅπου ἔστειλαν ἔργα τους ὅλοι οἱ ζωγράφοι κι' οἱ γλύπτες. Ἦταν μάλιστα καὶ μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ εἰδικούς, — καθηγητὲς τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τεχνοκρίτες κτλ., — ποὺ τὰ ἔκρινε, κι' ἄλλα τὰ δεχόταν στὴν ἐκθέσιν, ἄλλα τὰπέκλειε ὁλοσδιόλου, καὶ στὸ τέλος βράδευε τὰ καλύτερα μὲ χρυσά, ἀργυρὰ ἢ χάλκινα μετάρια. Ἐτσι, ὅχι μόνο νὰ βραβευθῇ τὸ ἔργο του, ἀλλὰ κι' ἀπλῶς νὰ γίνῃ δεκτό, νὰ φανῇ σὲ μιὰ τέτοια ἐκθέσιν, ἦταν τίτλος τιμῆς γιὰ ἑνα νέο καλλιτέχνη. Καὶ μ' αὐτὸ τὸ σύστημα γίνονται οἱ ἐκθέσεις στὴν Εὐρώπῃ. Αὐτὰ εἶναι τὰ σ α λ ὶ ν τοῦ Παρισιῦ ποὺ ἀκούτε.

Δὲν ξέρω ὅμως γιὰ ποῖο λόγο, στὰς Ἀθῆνας δὲν γίνονται πιά ἐπίσημες καλλιτεχνικὲς ἐκθέσεις γιὰ ὅλους. Γίνονται ὅμως πολλές, πληθὺς ἰδιωτικῆς. Συντροφύουν δὴ ζωγράφοι καὶ κάνουν μιὰ ἐκθέσιν. Ἡ ἑνὰς μόνον νοικιάζει γιὰ κάμποσες ἡμέρες μιὰ αἴθουσα καὶ τὴ γεμίζει μὲ ἔργα του. Ἄλλοι βάζουν τίμημα εἰσόδου, ἄλλοι ἀφίνουν τὴν εἰσὸδὸν ἐλεύθερη. Ὅλοι ὅμως πουλοῦν τὰ ἔργα ποὺ ἐκθέτουν, ὅταν, ἐννοεῖται, βρίσκουν ἀγοραστές. Στὸς καταλόγους αὐτῶν τῶν ἐκθέσεων βλέπετε, πάντα σχεδὸν κοντὰ στὸν τίτλον κάθε ἔργου καὶ τὴν τιμὴν του. Π. χ. «Ἰππόλυτος» (τοῦ Ροῖλου) δρ. 100,00). Ἐνα σκίτσο τοῦ ἴδιου, δρ. 500. Κι' αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπός: νὰ δείξῃ τὰ ἔργα του ὁ καλλιτέχνης, νὰ τὰ πουλήσῃ, νὰ δεχθῇ παραγγελίες γι' ἄλλα, νὰ δημιουργήσῃ τὴ φήμην του ἢ νὰ τὴ μεγαλώσῃ.

Περὶ τὸ νὰ σὰς πῶ τώρα πῶς ἄλλες ἐκθέσεις πετυχαίνουν, ἄλλες ἀποτυχαίνουν. Εἶναι ζωγράφοι νέοι, ἀγνωστοί, ποὺ ἐκθέτουν πνήντα μαζί ἔργα τους καὶ δὲν πουλοῦν οὔτε ἑνα. Αὐτοὶ οἱ καίμενοι χάνουν βέβαια τὰ ἔξοδά τους, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι νέοι, ἐλπίζουν ἀκόμα στὸ μέλλον. Ἄλλοι ἀρέσουν περισσότερο καὶ πουλοῦν ἀρκετά. Κι' ἄλλοι, γνωστοὶ καὶ κοσμογάπητοι, τὰ πουλοῦν ὅλα. Τὸ ἴδιον δηλαδὴ ποὺ συμβαίνει μὲ τοὺς συγγραφεῖς. Ἐνας νέος μπορεῖ νὰ βγάλῃ ἑνα βιβλίον καὶ νὰ μὴν πουλήσῃ οὔτ' ἑνα ἀντίτυπο· ἄλλος μπορεῖ νὰ ἐξαντλήσῃ τὴ μισή του ἐκδόσιν· κι' ἄλλος μπορεῖ νὰ τὴν ἐξαντλήσῃ ὁλόκληρη καὶ νὰ κάμῃ κι' ἄλλη, κι' ἄλλες. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἡ ἐπιτυχία, καὶ στοὺς συγγραφεῖς καὶ στοὺς καλλιτέχνες, δὲν ἔρχεται ἀμέσως παρὰ σπανιότατα. Συνήθως πρέπει νὰ τυπώσῃ κανένας πολλὰ βιβλία ἢ νὰ κάμῃ πολλὰς ἐκθέσεις, γιὰ ν' ἀποκτήσῃ σιγά-σιγά τὴ φήμην του καὶ νὰ βρῇ ὅλοένα περισσότερους ἀγοραστές.

Στὴν ἐπιτυχία ἢ στὴν ἀποτυχία, συντελεῖ, ἐννοεῖται, κι' ἡ κριτικὴ. Ὅπως ὅταν βγάλῃ κανένας βιβλίον, ἔτσι κι' ὅταν κάμῃ ἐκθέσιν ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς κτλ. θὰ κριθῇ στὸν τύπο. Ὑπάρχουν εἰδικοί τεχνοκρίτες, ποὺ γράφουν γιὰ κάθε ἐκθέσιν ποὺ γίνεται. Καὶ φυσικά, ὅταν τὴν ἐπαινοῦν, ἡ ἐκθέσιν τραβᾷ περισσότερους ἀγοραστές. Εἶναι οἱ πλούσιοι φιλότεχνοι, ποὺ ἀπὸ κάθε σχεδὸν ἐκθέσιν ἀγοράζουν ἑνα-δύο ἔργα γιὰ τὸ σπίτι τους. Ἐτσι σχηματίζονται οἱ ἰδιωτικὲς πινακοθήκες, ποὺ στὰς Ἀθῆνας ὑπάρχουν σήμερα κάμποσες. Ἀλλὰ κι' ἡ Ἐθνικὴ Πινακοθήκη πλουτίζεται ἀπὸ τίς καλλιτεχνικὲς ἐκθέσεις. Ὅταν παρουσιάζονται ἔργα μεγάλης ἀξίας ἢ μεγάλων ζωγράφων, τ' ἀγοράζει αὐτή. Ἡ νὰ πῶ καλύτερα, τ' ἀγοράζει τὸ Κράτος, κι' ἄλλα τὰ κρεμνᾷ σὲ δημόσια κατστήματα, — Ὑπουργεῖα κτλ. — ἄλλα τὰ στέλνει στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη.

Σὰς συσταίνω νὰ ἐπισκέπτεσθε τίς διάφορες καλλιτεχνικὲς ἐκθέσεις, ὅσοι μένετε στὰς Ἀθῆνας ἢ σὲ πόλεις ὅπου γίνονται. Ἐτσι σιγά-σιγά θὰ γίνετε καὶ σεῖς φιλότεχνοι, δηλαδὴ θὰ προσθέσετε ἀκόμα μιὰ εὐχαρίστησιν στὴ ζωὴ σας. Ὅσο ὅμως γιὰ ν' ἀγοράσετε κι' ἔργα καὶ νὰ στολίζετε τὰ σπίτια σας, αὐτὸ πιά μεγαλώνοντας, ὅταν δὲν θάστε μόνον φιλότεχνοι, ἀλλὰ καὶ πλούσιοι ἀρκετά.

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΤΙΝΑ, 12 χρόνων)
ΚΩΣΤΑΣ, 10 ») ἀδελφία

(Μιὰ παιδιὰτικὴ κρεβατοκάμαρα ὁμορφισμένη. Ἐνα παράθυρον ἀριστερὰ ποὺ βλέπει σὲ κήπο. Ἀπὸ κάτω ἑνας καναπές. Στὸ βάθος πόρτα. Δεξιὰ ἑνα καθισμα. Γενναίοντιχο δειλινόν. Μὲ τὸ ἀνοιγμὰ τῆς ἀδελφίας, ἡ Τίνα κι' ὁ Κώστας μπαίνουν ἀπὸ τὸ βάθος τρέχοντας. Ὁ Κώστας παίξει στὰ χεῖρα του ἑνα τόπι.)

Τίνα — Πρὸς ἐξέ νὰ μὴ τὸ δεῖ ἡ κυρὰ-Μάγδα καὶ μὰς τὸ πάρει πάλι.

Κώστας — Δὲ σιῶλεγα πῶς τῷδε δώσεϊ στὴ Στελίτσα τῆς; Ὁ, τι βρεῖ πιά, ζούπ! καὶ τὸ δίνει στὴν κόρη τῆς. Ἀ, δὲν ἔχει. Θὰ τὸ πῶ τοῦ πατέρα. Φτάνει πιά. Τόσο καιρὸ κάνω ὑπομονή!

Τίνα — Ἐλα, δὲν πειράζει. Δὲ σοῦ τῷφαγε. Κι' ἐπειτα ἡ Στελίτσα δὲν ἔχει καὶ κανένα νὰ τῆς ἀγοράσει. Γιατί γίνεσαι κακός;

Κώστας — Ναί, μὰ καὶ τὴν ἄλλη φορά ἡ κυρὰ-Μάγδα μοῦχε πάρει τὸ ἄλμπουμ ποὺ μοῦχε φέρει ὁ θεῖος. Ἐ, φαγα τὸν κόσμον νὰ τὸ ζητῶ. Τῷχα δεῖ τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο στὰ χεῖρα τῆς. Καὶ σὰν τὴ φοβέρισα πῶς θὰ τὸ πῶ στὸ μπαμπά, πῆγε καὶ τῷγαλε κάτω ἀπ' τὸ στρώμα τῆς ποὺ τῷχε.

Τίνα — Ἐ, καὶ σὺ! Ἡ κυρὰ-Μάγδα σιῶλεγε γιὰ νὰ σοῦ τὸ φυλάξῃ. Φοβήθηκε μὴ τὸ δῇ τὸ παιδί τῆς καὶ τῆς τὸ ζητάει. Ξέρεις τὴ Στελίτσα. Σὰ δὲν τῆς δώσουν ἐκεῖνο ποὺ ζητᾷ, βάζει τὰ κλάμματα.

Κώστας — Τὴ μουσικὴ δὲ λὲς καλῶτερα; Πῶς κλαίει! Θαρρεῖς πῶς σφίγγουν κανένα βάτραχον ἀπ' τὸ λαϊμό!

Τίνα — Ἐ, καλὰ. Ἐλα τώρα...

Κώστας — Τί;

Τίνα — Δὲς μου τὸ τόπι.

Κώστας — Καὶ γιατί;

Τίνα — Μὰ ἐγὼ δὲν τὰνακάλυφα μέσα στὸ μπαούλο ποὺ τῷχε κρύψει ἡ κυρὰ-Μάγδα; Τῷχε κρύψει, λέει, γιατί δὲν κάνεις νὰ παίζουμε μέσα στὸ δωμάτιο. Ὑρῖζει, λένε, μὲ τὸ τόπι καὶ τὸ σπῖτι.

Κώστας — Θαρρῶ καὶ τὸ κεφάλι τῆς. (Γελᾷ).

Τίνα — Οὐφ, ἔλα τώρα! Θὰ προφτάσει ἡ ντεμουαζὲλ ὅπου καὶ νάναι. Δὲς μου νὰ παίζω λίγο. Ἐχω τρεῖς μέρες νὰ τὸ πιάσω στὸ χέρι μου.

Κώστας — Καὶ μ' αὐτὸ τί;

Τίνα — Μὰ τί; Δικό σου εἶναι;

Κώστας — Ὅριστε μας! Θαρρεῖς τώρα πῶς εἶναι καὶ δικό σου!

Τίνα — Ἀμ' τί;

Κώστας — Νάτα μας!

Τίνα — Μὰ τί, τὸν κουτὸ κάνεις; Τὸ δικό σου δὲν ἔπεσε τὴν περασμένη Κυριακὴ στὴν τρύπα τοῦ περβολιοῦ!

Κώστας — Τὸ δικό μου ἦταν! Ἐγὼ ἔχω, κυρία μου, μὲ μελάνη καὶ τὸνομά μου πᾶν. (Τὸ γυρίζει προσπαθώντας νὰ ῥεῖ κατὰ ποῦ δὲν ὑπάρχει).

Τίνα — Ποῦ εἶναι το;

Κώστας (κάπως στενοχωρημένα). — Μὰ νά!.. Ἐδῶ ἦταν!.. Μόλις φαίνεται... Ἐσθυσε... Μὰ τί ἤθελες, ἀκόμα νὰ φαίνεται ὑστερα ἀπὸ τόσες βουτιὲς στὸ χανάκι;

Τίνα — Ἀς τα αὐτά. Θὰ μοῦ τὸ δώσης. Θὰ στὸ πῶ τρεῖς, κι' ἂν δὲ μοῦ τὸ δώσης...

Κώστας — Θὰ πᾶς νὰ φωνάξῃς τὴν γιανιά. Ἀ, ὅχι, κυρὰ μου. Αὐτὴ τὴν φορά θὰ ὑπερασπιστῶ τὸ... κτήμα μου!

Τίνα — Μία...

Κώστας (συμπληρώνοντας). — Δύο... Τρεῖς!.. Ὅριστε, δὲ στὸ δίνω. Τὰ παράπονά σου στὸ Σουλτάνο!

Τίνα — Δὲς μου τὸ μὲ τὸ καλό!

Κώστας — Οὔτε μὲ τ' ἄγριο!

Τίνα — Ἀ, μὰ δὲν ὑποφέρεσαι πιά. (Ὁρμὰ ἐπάνω του προσπαθώντας νὰ τοῦ πάρει τὸ τόπι. Κυλιοῦνται πάνω στὸν καναπέ. Κεῖνὴ τὴν ὥρα ἀκούονται ἀπ' ἔξω φωνὲς «Τίνα... Κώστα... προφτάστε... γρήγορα!» Ἀφίνουν τὸν καναπέ, παρατοῦν τὸ τόπι πάνω στὸν καναπέ καὶ φεύγουν τρέχοντας. Ἡ σκηνὴ ἀδεια γιὰ λίγο. Ἀπ' ἔξω φτάνουν φωνὲς θυμωμένες τοῦ Κώστα καὶ τῆς Τίνας. Ὑστερα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ξαναμπαίνουν. Ὁ Κώστας βασιτὰ στὴν ἀγκα-

λιά του ἑνα σκυλάκι κι' ἡ Τίνα ἑνα γατάκι. Ὁ ἑνας κάθεται στὸν καναπέ κι' ἡ ἄλλη πάνω σὲ μιὰ καρέκλα, δεξιὰ. Φαίνεται κακιωμένοι. Σὲ λίγο.)

Κώστας, (πειθαρχημένος). — Τώρα θὰ πῆς πῶς ἔφταιγε ὁ Τοῦ πάλι!

Τίνα, (σοβαρῇ). — Ὅχι, πῆς πῶς ἔφταιγε τὸ γατάκι μου!

Κώστας. — Μὰ δὲν βλέπεις πῶς τοῦχει ὁλόκληρη τσαγκρουνιά πάνω ἀπ' τὸ μάτι του; Νά, τρέχει καὶ αἷμα. (Σκουπίζει μὲ τὸ μαντήλι του τὸ σκυλάκι.)

Τίνα. — Μὴν κάνης τώρα τὸν μισοκακόμοιρο. Ἐγὼ σοῦπα πῶς θὰ πῶ τοῦ πατέρα σὰ θάρρη, νὰ τὸ πετάξουμε. Τὸ βρωμόσκυλο. Οὐ! Ξέρεις πῶς κι' ὁ μπαμπὰς δὲ τὸ χωνεύει, γιατί πῆγε προχτὲς καί... (κάνει μιὰ χειρονομία) πάνω στὸ γραφεῖο του. Θὰ βάλω λόγια καὶ στὴν κυρὰ Μάγδα, ποὺ καὶ κείνη δὲ βλέπει τὴν ὥρα νὰ τὸ πετάξῃ.

Κώστας, (καλοπιαστά). — Μὰ γιατί κάνεις ἔτσι! Νά, δὲ βλέπεις; Τὸ δικό σου ἔχει τίποτα; Οὔτε μιὰ τσαγκρουνίσσα.

Τίνα — Δὲν ἔχει τώρα καλοπιασμάτα. Θυμᾶσαι προηγούμενως;

Κώστας. — Ἐ νά! Πάρ' το. (Παίρνει τὸ τόπι καὶ τῆς τὸ πᾶει.) Παίξε ὅσο θέλεις. Δικό σου εἶναι.

Τίνα. — Δὲν τὸ θέλω τώρα!

Κώστας. — Δὲν θὰ πῆς ὅμως τοῦ πατέρα τίποτα; Ἐ; Τινίτσα; Ἐλα... (Ἡ Τίνα δὲν ἀπαντᾷ. Κεῖνὴ τὴν ὥρα ἀκούγονται μακρινοὶ χτύποι καμπάνας. Ὁρμὰ τοῦ ἐσπερινοῦ.)

Κώστας — Ἀκου, Τίνα!

Τίνα. — Τί;

Κώστας. — Χτυπᾷ ὁ ἐσπερινός.

Τίνα. — Ἐ, καὶ μ' αὐτὸ;

Κώστας, (ἀργά). — Δὲν θυμᾶσαι; Ἡ γιανιά κάποτε μὰς ἔλεγε, πῶς ὅταν χτυποῦν οἱ καμπάνες τοῦ ἐσπερινοῦ, ζυγνοῦν οἱ πεθαμένοι. Κι' ἄλλοτε πάλι, πῶς οἱ πεθαμένοι νοιώθουν τίς λύπες μας καὶ στὴν εὐτυχία μας αἰσθάνονται μεγάλη χαρά. Ἡ καίμενη ἡ μητέρα...

Τίνα, (πλησιάζοντας τὸν Κώστα, μὲ συγκίνησιν). — Θυμᾶσαι, Κώστα, σὰ ζοῦσε ἐκεῖνη; Τὴ ὁμορφα ποῦμαστε. Ποτέ μας δὲ μαλώναμε. Καὶ τώρα... Γιατί;

Κώστας. — Δὲν πρέπει νὰ λυπηθῇ ἀπόψε ἡ μητέρα. Δὲν κάνει ὁ πατέρας νὰ μάθῃ πῶς...

Τίνα, (χαϊδευτικά). — Ἡσύχασε. Ἀφοῦ ἔτσι ζητάει ἡ ψυχὴ ἐκείνης. Κι' ὁ Τοῦ σου θὰ συνθῇσι σιγά-σιγά καὶ θὰ μονιάσει μὲ τὴ Λουλούκα μου. Ὅπως κι' ἐμεῖς (ἀγκαλιάζονται).

Κώστας. — Ἡ καίμενη ἡ μαμμὰ!.. Πόσο θὰ χαίρεται τώρα ἡ ψυχὴ τῆς!

Ἀδελφία

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΠΕΙΡΑ

Εἶχα λογαριάσει ἀπὸ χθές, καθὼς εἶδα τὴν ἡλιοπλημμυρισμένη μέρα. Θὰ πῆγαίνα περίπατο πάνω στὸ λόφο νάδλεπα τὴ θάλασσα πέρα, σὲ γαλάζιον ἀτέλειωτο πέλαγος.

Καὶ τὸ πρῶτ', πρὶν ἀνοίξω τὰ μάτια μου, φοβήθηκα διαμιάς πῶς θὰ ἰδῶ τὸν οὐρανὸ συννεφιασμένον. Κι' ἔτσι ἦταν· λίγο ὑστερα ἄρχισε ἡ βροχὴ φιλή, ἀτέλειωτη βροχὴ ποὺ μουσκεύει τὰ κεραμεῖδια, τοὺς τοίχους, τίς πλάκες τῆς αὐλῆς καὶ γεμίζει λάσπην τὸ δρόμο.

Ὅλο τὸ πρῶτ' εἶχα τὴν ἐλπίδα πῶς θάπαυε. Κάποτε τὰ μαῦρα βουρλωμένα σύννεφα παραμέριζαν γιὰ νὰφίσουν θέσιν σὲ ἄλλα πιὸ ἄσπρα, πιὸ φωτεινά, μὰ σὲ λίγο τὸ ἴδιο βαρὺ συννεφιασμα γύριζε.

Κι' ὑστερ' ἀπ' τὸ μεσημέρι, ἤρθα καὶ κάθισα μέσ' ἀπ' τὸ παράθυρο. Τῷχα ἀπόφαση πῶς ἡ βροχὴ δὲ θὰ πάψῃ, θὰ νυχτώσῃ κι' ἀκόμα θὰ τὴν ἀκούω πάνω στὴν ἀσφαλτο, στὶς πλάκες.

Κι' ἔτσι καθὼς δυναμώνει ἔξω ἡ βροχὴ, δὲν ξέρω πῶς, θυμᾶμαι ἑνα ὅμοιο βροχερὸ δέλι, κι' ἑνα μικρὸ κοριτσάκι καθισμένο μέσ' ἀπ' τὸ παράθυρο.

Εἶχε πολὺ παρακαλέσει τὴ μαμμὰ του νὰ τὸ πάρῃ μαζί τῆς, κι' ἐκεῖνη εἶχε πεῖ ὅχι ἐξ αἰτίας τῆς βροχῆς. Συνήθως δὲν ἔλεγε ὅχι, μὰ καὶ ὅταν ἔλεγε κάποτε, χαρίζοταν τὴν τελευταία στιγμὴ.

Μὰ κείνη τὴν ἡμέρα δὲν ἄλλαξε γνώμη, Ἀδελφία τὸ κοριτσάκι, γεμάτο ἐμπιστοσύνη στὴν τελευταία ἐκεῖνη στιγμὴ, ἔβαλε τὴν καρέκλα μπροστὰ στὴν ψηλὴ ντουλάπα κι' ἔφτασε τὸ μικρὸ του κανπέλο μὲ τίς μεταξωτὲς φούντες καὶ τὸ ἄσπρο τοῦ πανωφοράκι. Ἀδελφία τὰ φόρεσε καὶ στάθηκε περιμένοντας μέσ' ἀπ' τὴν πόρτα. Ἡ μαμμὰ φώναξε τὴν ὀνηρέτρια καὶ τῆς εἶπε νὰ τὸ ξεντύσῃ.

Τότε ἐκεῖνο, βλέποντας τὴ μαμμὰ του νὰ φεύγῃ, βλέποντας πῶς δὲ λογαριάζοταν ἡ ἐπιθυμία του, βάλθηκε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ, νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ χτυπιέται. Μὰ ἡ μαμμὰ εἶχε φύγει κι' ἡ ὀνηρέτρια τὸ τράδηξε μέσα κι' ἐκλείσε.

Ἐκλαψε ὥρα πολλὴ ὡς που κουράστηκε, κι' ὑστερα πῆγε καὶ κάθησε μέσ' ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ προσπαθοῦσε νὰ συλλογιστῇ, κατὰ νὰ καταλάβῃ μὰ ἦταν ἑνα μικρὸ κοριτσάκι καὶ δὲν μπορούσε νὰ βρῇ ἄκρη.

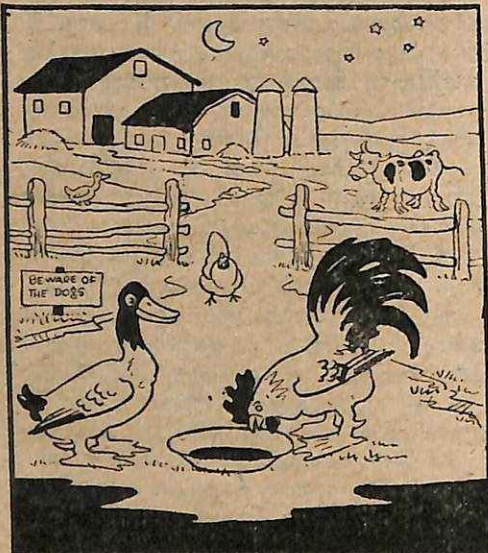
Ἐφταιγε ἡ μαμμὰ ποὺ τὴν ἄφησε, ἢ ἡ βροχὴ ἢ κακιά ποὺ θὰ τὴν ἔδρεχε ἂν ἡ μαμμὰ τὴν ἔπαιρνε μαζί τῆς; Κοίταξε τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔρριχνε τὴ βροχὴ, μὰ πάλι δὲν μπορούσε νὰ πῇ ἂν ἔφταιγε κι' ἐκεῖνος. Καὶ καθὼς δὲν ἦταν πιά θυμωμένο, σὰ νὰ τῷχε πάρει ἀπόφαση, πῶς ἂμα βρέχει, τὰ μικρὰ κοριτσάκια κάθονται μέσα, χωρὶς φωνὲς καὶ κλάμματα.

Ἦταν ἀλήθεια, μικρὸ κοριτσάκι! ὅταν

βρέχει απ' τὸ πρωτὶ κι' οὔτε ἐλπίδα εἶναι ν' ἀνασταλάξῃ ἡ βροχὴ ὥς τῇ βαθείᾳ νύχτα προτιμώτερο εἶναι, ἀπὸ κλάμματα καὶ διαμαρτυρίες, νὰ κάθεται κανεὶς μέσ' ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ νὰ σιωπαίῃ.

MYRINH

ΤΑ ΛΑΘΗ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Γιὰ κοιτάξετε καλά αὐτὴ τὴ ζωγραφιά... Πῶ, πῶ, πόσα λάθη! Μεθυμένος, καλέ, ἦταν ὁ ζωγράφος; — Ὅχι! ἀλλὰ τὰ ἔκαμε ξεπίτηδες, γιὰ νὰ τὰ βρῇτε καὶ νὰ διασκεδάσετε. Ὡς καὶ στὴν πινακίδα ποὺ κἀνὶ γράφει ἀγγλικά. Δὲν ἔξερετε ἴσως τὴ γλῶσσα, μὰ τὸ λάθος εἶναι τέτοιο, ποὺ θὰ τὸ βρῇτε κι' αὐτό.

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ
(Μυθιστόρημα ἀπὸ 'Ιουλίου Βέρν')

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Καὶ μήπως δὲν τὸ ξεπλήρωσε; εἶπε. Μήπως δὲν κινδύνευσε τόσες φορές γι' ἀγάπη μας;... Ἄ, Μπριάν! τὴν ἔγνω γιὰτὶ, ὅταν ἦταν κανέναν κίνδυνος, ἔβαλες μπροστὰ τὸν ἀδελφὸ σου, ποὺ ἔτρεχε ὁ καίμενος μετ' ἐσὶν προθυμία... Ἔτσι καὶ τότε, μετ' ἐσὶν κίνδυνος τῆς ζωῆς σου, ἔτρεξε μέσ' στὴν ὁμίχλη, νὰ μᾶς βρῇ, ἐμένα καὶ τὸν Κρός... Ναί, Ζάκ, σὲ συγχωροῦμε μ' ὅλην μας τὴν καρδιά! Δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ κινδυνεύῃς καὶ πάλι γιὰ νὰ ἐξαλείψῃς τὸ σφάλμα σου!... Ἐν ἄστεϊο ἔκαμες καὶ σὺ, παιδιάκι, χωρὶς νὰ φαντασθῇς τίς συνέπειες ποὺ θὰ εἶχε. Καὶ τὸ πλήρωσε μετ' ἐσὶν παραπάνω. Γιατί, χωριστὰ ἀπ' ὅσα ἔκαμες ἐδῶ γιὰ μᾶς, μήπως καὶ σὺ δὲν εἶσαι στὴ θέση τῆς δικῆς μας; Ὅλοι εἶχαν περικυκλώσει τὸ Ζάκ, ὅλοι τοῦ ἔτειναν τὰ χέρια κι' ὅμως αὐτὸς δὲν μποροῦσε νὰ καταστείλῃ τοὺς λυγμούς.

Τώρα καταλάβαιναν γιὰ ποῖο λόγο ὁ Ζάκ, ὁ ζωηρότερος, ὁ φαεινότερος μαθητὴς τοῦ Λυκείου, εἶχε γίνει τόσο

σκεπτικός καὶ σκυθρωπός. Καὶ γιὰτὶ ἀπόφευγε τοὺς συντρόφους του καὶ καθόταν μόνος; καὶ γιὰτὶ ἔτρεχε μετ' ἐσὶν προθυμία ὅπου ἦταν κίνδυνος.

Ἐπιτέλους, ὅταν μπόρεσε νὰ ξαναμιλήσῃ, εἶπε:

— Βλέπετε λοιπὸν γιὰτὶ πρέπει νὰ νέβω ἐγὼ, μόνον ἐγὼ; Πῆγε τοῦ ἀδελφοῦ μου νὰ μᾶς πῇ!...

Ἄλλὰ ὁ Μπριάν δὲν τὸ ἐννοοῦσε.

— Ἐλα, Ζάκ, νὰ σὲ φιλήσω, εἶπε. Ἄλλὰ δὲν θάναθεξ ἐσὺ μετ' ἐσὶν ἀετό. Ἐγὼ θάναθεξ. Ἀδελφία δὲν εἶμαστε; Ὡστε εἴτε σὺ ὁ ἴδιος ἐξαγοράσῃς τὸ σφάλμα σου, εἴτε ὁ ἀδελφός σου γιὰ σένα, τὸ ἴδιο εἶναι.

Καὶ γυρίζοντας στοὺς ἄλλους ἐπρόσθεσε:

— Ἐπειτα, ὅταν ἐγὼ σκέφτηκα τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἀετοῦ, νομίζετε ὅτι εἶχα στὸ νοῦ μου νὰ φέρω νάνεθξ ἄλλος; Ἔτσι τὸ ἔκαμα, γιὰ νὰ σᾶς δοκιμάσω.

Τοῦ κάκου τὸν ξαναπαρκαλέσε ὁ Ζάκ. Τοῦ κάκου ἐξήγησε κι' ὁ Δόνιφαν τὴν τιμὴ τοῦ κινδύνου γιὰ τὸν ἑαυτοῦ. Ἀκλόνητος ὁ Μπριάν ἔκαμε τὸ σταυρό του κι' ἐπῆδησε μέσα στὸ κοφίνι, ἀφοῦ εἶχαν βγάλει τὸ σακκὶ μετ' ἐσὶν χῶμα.

Τοποθετήθηκε ὅσο μποροῦσε καλύτερα κι' εἶπε νὰ στήσουν ὄρθιον τὸν ἀετὸ καὶ νὰ τὸν ἀπολύνουν.

Τὴ συγκινητικὴ στιγμὴ!

Ὁ ἀετός, ἀφοῦ ἔγειρε κατὰ τὸν ἄνεμο, ἄρχισε νὰνεδαίνῃ, στὴν ἀρχὴ σιγὰ. Ὁ Βάξτερ, ὁ Οὐάλστον, ὁ Κρός κι' ὁ Σέρβης στεκόνταν κοντὰ στὸ βαροῦλκο καὶ ξεδιπλώναν τὸ σχοινί. Ὁ Γκάρνερ κρατοῦσε τὸ σπάγγο ποὺ περνοῦσε ἀπὸ τὰ δάχτυλά του.

Σὲ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας, ὁ «Ἐναέριος Γίγαντας», μετ' ἐσὶν Μπριάν μέσα στὸ κοφίνι, ἔγινε ἄφαντος στὰ σκοτεινὰ ὕψη. Ἀλλὰ δὲν ἀκούσθηκε αὐτὴ τὴ φωνὰ ζητωκραυγῇ, ὅλοι παρακολουθοῦσαν τὴν ἀνέβασιν μετ' ἐσὶν σιωπῇ καὶ μετ' ἐσὶν ἀγωνία.

Ὁ ἀετός ὥστόσο εἶχε ὕψωθε μετ' ἐσὶν ἰσόχρονη καὶ ἐμαλὴ βραδύτητα. Τὸ κοφίνι δὲν ταλαντευόταν πολὺ, κι' ὁ Μπριάν καθόταν ἀκίνητος, κρατώντας μετ' ἐσὶν τὰ δυὸ του χέρια τὰ σχοινία.

Τὴ νὰ αἰσθανόταν καθὼς ἀνέβαινε ἔτσι κρεμασμένος ἀπὸ τὴ μηχανὴ ἐκείνη, ποὺ ἔτριξε ἐλαφρὰ ἐνῶ τὴν ἔσπρωχνε τὸ ρεύμα; Ὁ νόμος πῶς τὸν ἄρπαξε κανένα μεγάλο πουλὶ, ἢ πῶς ἦταν κολημένος στὰ φτερά καμμιὰς πελώριας μαύρης νυχτερίδας... Διατηροῦσε ὅμως ὅλην τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὴν ἀπάθειαν ὁ καλὸς ἀεροπόρος.

Ἄξαφνα, ἕνας τιναγμός τοῦ ἔδειξε πῶς ὁ ἀετός ἔπαψε νὰνεδαίνῃ, γιὰτὶ εἶχε ξετυλιχθεὶ ἀπὸ κάτω ὅλο τὸ σχοινί. Ὡστε τώρα ὁ Μπριάν βρισκόταν ἐπτακόσια τοὐλάχιστο πόδια ψηλότερ' ἀπὸ

τοὺς συντρόφους του! Ἀτάραχος πάντα, ἄρχισε νὰ κοιτάξῃ ὀλόγυρα μετ' ἐσὶν τηλεσκοπίο.

Κάτω τοῦ ἦταν σκοτάδι πυκνόν. Λίμνη, δάση, βράχοι, ὅλα ἕνα πράγμα ἀξεχώριστο. Τὰ σύννεφα πάλι, κατὰ τὴ δύση, τὸ βροχὶ καὶ τὴ μεσημβρία, δὲν τὸν ἄφιναν νὰ ἴδῃ τίποτα. Κατὰ τὴν ἀνατολὴ ὅμως ἡ συννεφία ἦταν ἀραιή. Φαινόταν ἕνα κομμάτι τοῦρανοῦ μετ' ἐσὶν λίγα ἄστρα. Κι' ἀκριβῶς πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, τράβηξε τὴν προσοχὴ τοῦ Μπριάν μιὰ ζωηρὴ λάμψη.

«Μὴν εἶναι φωτιά συλλογίσθηκε, μήπως ὁ Οὐάλστον;... Ἄλλὰ ἡ λάμψη αὐτὴ εἶναι πολὺ μακρυνή, δὲν θάναί ἐπάνω στὸ νησί μας... Μὴν εἶναι ἐκρηγῇ ὑφαιστίου;... Ἄλλὰ τότε κοντὰ στὸ νησί μας θὰ βρισκεται κάποια ξηρά...»

Καὶ τότε θυμῆθηκε τὴν ἄσπρη ἐκείνη κηλίδα ποὺ εἶχε διακρίνει πρὸς τὸ ἴδιο μέρος, κατὰ τὴν πρώτη του ἐκδρομὴ...

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ἔλαμψε ἄλλο φῶς ἀνάμεσα στὰ δέντρα, πρὸς τὰνατολικά τῆς λίμνης, αὐτὸ, ἐπάνω στὸ νησί, ἀλλὰ μόλις ἔλαμψε σβύσθηκε.

Λίγο ἔλειψε νὰ τοῦ πέσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τὸ τηλεσκοπίο, τόσο τρόμαξε ὁ Μπριάν μ' αὐτὸ τὸ φῶς.

«Ὡστε, συλλογίσθηκε, νὰ ὁ Οὐάλστον εἶν' ἐδῶ, κοντὰ μας! Καμμιὰ ἀσφάλεια δὲ μποροῦμε πιά νὰχοῦμε!»

Οἱ παρατηρήσεις τελείωσαν. Δὲν εἶχε, δὲν μποροῦσε νὰ ἴδῃ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ κεῖ-πάνω. Τέντωσε λοιπὸν τὸ σπάγγο κι' ἄφησε τὴ μολυβένια σφαῖρα, ποὺ σὲ λίγα δευτερόλεπτα ἔφτασε ὡς τὰ χέρια τοῦ Γκάρνερ.

Ἦταν, καθὼς εἶπαμε, τὸ σύνθημα. Ἀμέσως τὰ μεγάλα παιδιὰ ἀπὸ κάτω ἄρχισαν νὰ στρέφουν τὸ βαροῦλκο καὶ νὰ μαζεύουν τὸ σχοινί.

Ὅσο κατέβαινε ὁ ἀετός, ὁ Μπριάν κι-ἀλρίζε ὀλόγυρά του. Κι' ἔβλεπε πάντα τίς φλόγες ἀπὸ τὴν ἐκρηγῇ τοῦ ἡφαιστείου, καθὼς καὶ τὴ λάμψη ἀπὸ τὴν κατασκήνωσιν τῶν κακούργων.

Εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας εἶχε μείνει κεῖ-πάνω, —εἰκοσι λεπτὰ ποὺ στὰ παιδιὰ φάνηκαν εἰκοσι αἰῶνες. Τὸ σύνθημα τοὺς ἀνακούφισε. Σὲ λίγο θὰ ξανάδλεπαν τὸν ἀγαπητὸ τους Μπριάν ζωντανόν... Ἀλλὰ καθὼς μαζεύουν τὸ σχοινί μετ' ἐσὶν ἀνυπομονησία, παρατήρησαν πῶς ὁ ἄνεμος ἄλλαζε, γινόταν ἀνώμαλος, δυνατός, καὶ τὸ σχοινί τιναζόταν ἀπτόμα.

Τὴ θὰ πάθαινε ὁ κακόμοιρος ὁ Μπριάν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τιναγμούς;

Ἐστρεφαν τὸ βαροῦλκο ὅσο μποροῦσαν πρὸς γρήγορα. Ἀλλὰ ὁ ἄνεμος ἔξακολουθοῦσε νὰ δυναμώνῃ καὶ τὸ σχοινί νὰ τινάζεται σφοδρότερα.

Μετὰ μισὴ ὥρα, ὁ ἀετός θὰ βρισκό-

ταν ἐπάνω ἀπὸ τὴ λίμνη ὡς ἑκατὸ πόδια. Ἄξαφνα, ἕνας βίαιος τιναγμός τοῦ σχοινοῦ λίγο ἔλειψε νὰ ρίξῃ χάμω τὸν Οὐάλκοξ καὶ τοὺς ἄλλους ποὺ τὸ ἐδίπλωναν.

Τὸ σχοινί εἶχε κοπεῖ! — Μπριάν!... Μπριάν! φώναξαν μετ' ἐσὶν ὑπέρτατη ἀγωνία ὅλα τὰ παιδιὰ.

Ἀλλὰ νὰ! σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας βλέπουν μπροστὰ τοὺς τὸν Μπριάν, μούσκεμα, νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴ λίμνη καὶ νὰ στέκεται ἐκεῖ στὴν ὄχθη.

Ἐστρεξαν καὶ τὸν περικύκλωσαν. Ὁ Ζάκ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν ἐφίλησε. Φώναζαν ὅλοι ἀπὸ ἐκπληξῇ καὶ χαρὰ.

— Σιωπὴ! ἦταν ὁ πρῶτος λόγος τοῦ Μπριάν. Ὁ Οὐάλστον εἶν' ἐδῶ!...

Ὅταν κόπηκε τὸ σχοινί, ὁ ἀεροπόρος ἐνοίωσε πῶς κατέβαινε ὄχι καθέτως ὅπως πρῶτα, οὔτε τόσο γρήγορα, ἀλλὰ σιγότερα καὶ λοξά, γιὰτὶ ὁ ἀετός τοῦ ἐχρησίμευε ὡς ἀλεξίπτωτο. Καὶ πρὶν πέσῃ στὸ νερὸ ὁ ἀετός, ὁ Μπριάν ἔκαμε βουτιά ἀπ' τὸ κοφίνι, καὶ σὰν καλὸς κολυμπιστὴς ποὺ ἦταν, ἔκαμε εὐκολα καὶ γρήγορα τὸ διάστημα τῶν πεντακοσίων ποδιῶν ποὺ τὸν ἐχώριζαν ἀπὸ τὴν ὄχθη τῆς λίμνης.

Ὁ ἀετός, ἀφοῦ ἐλαφρώθηκε ἔτσι ἀπ' τὸ φορτίο του, χάθηκε πρὸς τὰ βορειοανατολικά, παρασυρόμενος ἀπὸ τὸν ἄνεμο...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'

Ὁ Κωστὰρ ἀρρωσταίνει. — Τὰ χελιδόνια γυρίζουν. — Ἀθυμία. — Σαρκοβόρα ὄρεα. — Ἀνέλπιστο εἶδημα.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὰ παιδιὰ, κουρασμένα καὶ ξαγρυπνημένα μετ' ἐσὶν χθεσινὰ, ξύπνησαν ἀργά. Καὶ τότε κοιμήθηκε ὁ Μόκος, ποὺ εἶχε μείνει ὀλόγυρα πρὸς τοὺς γονακούς.

Ὁ Μπριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Γόρδων κι' ὁ Βάξτερ ἔκαμαν ἀμέσως συμβούλιο κι' ἀποφάσισαν: πρῶτο, νὰπαγορευθοῦν αὐστηρὰ οἱ ἐκδρομὲς, καὶ δεύτερο νὰ σκεπασθῇ ὁ Βάξτερ τὸν φράκτη τοῦ κτηνοτροφείου μετ' ἐσὶν θάμνους, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται οὔτε αὐτὸ τὸ «ἀνθρώπινο ἴχνος» στὴν ἐρημιά.

Μέσα σ' ὅλες αὐτὲς τίς φροντίδες καὶ τίς ἀνησυχίες, ἔπεσε ἀρρωστος κι' ὁ Κωστὰρ. Τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί βαρυσκόταν ἀπὸ ἕνα διαλείποντα πυρετό, ποὺ σὲ λίγο τὸ ἀδυνατίσει τόσο, ὥστε νὰ κινδυνεύῃ κι' αὐτὴ ἡ ζωὴ του. Τὴ νὰ τὸν ἔκαναν; Τὴ ἤξεραν τὰ παιδιὰ ἀπὸ ἀρρώστειες; Φοβόνταν ἀκόμα νὰ μεταχειρισθοῦν καὶ τὰ φάρμακα τοῦ πλοῦ, μὴν ἔκαναν κανένα λάθος στὴν δόσιν ἢ στὴν ἐπιγραφή... Εὐτυχῶς ἦταν ἡ κυρὰ-Καίτη. Αὐτὴ ἤξερε ἀπ' ὅλα. Καὶ σὰ μητέρα περιποιήθηκε, νοσήλευσε τὸ μικρὸν ἀρρωστο, ἀγρυπνώντας μέρα καὶ νύχτα. Ὡ, βέβαια ποὺ χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ τὴ γλύτωνε ὁ Κωστὰρ!

Ἀλήθεια, ἠθασαυρὸς γιὰ τὴν ἀποικία ἦταν ἡ καλὴ αὐτὴ νοικοκυρά. Τοὺς διόρθωνε τὰ ρούχα τους, τὰσπρόρουχά τους, τίς κάλτσες τους, ἀκόμα καὶ τὰ παπούτσια τους, ἀν' αὐτὰ τὴ δυσκόλευαν καὶ τὴ στενοχωροῦσαν πολὺ. Γιατὶ εἶχαν ἀρχίσει νὰ φθείρουνται πολὺ. Γιὰ οἰκονομία, πολλὰς φορές τὰ παιδιὰ περπατοῦσαν ξυπόλυτα. Μ' αὐτὸ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ κάνουν πάντα...

Τὶς δυὸ πρῶτες ἐβδομάδες τοῦ Νοέμβρου εἶχε βρέξει πολὺ. Ἐπειτα ὁ καιρὸς ἄρχισε νὰ καλυτερεύῃ σταθερά. Σὲ λίγο ἦταν πιά ἀνοιξή, καλοκαίρι. Τὰ δέντρα ξανάνιωσαν καὶ παντοῦ ἔβλεπες πρασινάδα καὶ λουλούδια. Τὴ φούρκα νὰ κἀνῃ τόσο καλὸ καιρὸ καὶ νὰ μὴ μποροῦν νὰ βγοῦν περίπατο τὰ παιδιὰ, —

«Ὁ Μπριάν ἔκαμε βουτιά...»
(Σελ. 31, στ. α'.)

νὰ βλέπουν μπροστὰ τοὺς τόσα πουλιὰ, τόσα ἀγρίμια, νὰ μὴ μποροῦν νὰ ρίξουν μιὰ τουφεκιά!

Καὶ νὰ, σὲ λίγες μέρες γύρισαν καὶ τὰ χελιδόνια. Ὁ Οὐάλκοξ εἶδε μιὰ μέρα ἕνα χελιδόνι ποὺ εἶχε ἀκόμα κάτω ἀπ' τὴ φτερούγα του τὸ πᾶνιο σακκουλάκι. Ἀραγε εἶχε μέσα κανένα γράμμα γιὰ τοὺς ναυαγούς τοῦ Σλών; Ὅχι, οἱ ἐναέριοι ταχυδρόμοι τῆς ἀποικίας γύρισαν χωρὶς νὰ φέρουν καμμιὰ ἀπάντησιν.

Στὶς 22 τοῦ Νοέμβρου, ὁ Δόνιφαν, καθισμένος κοντὰ στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, ἀκουσε ἀπὸ πάνω του κάτι παράφωνους κρωγμούς. Σήκωσε τὸ κεφάλι του κι' εἶδε καμμιὰ εἰκόσαριὰ πουλιὰ ποὺ πετοῦσαν πάνω ἀπὸ τὴν ἀριστερὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ἐκῆσαν μεγάλους

κύκλους, ποὺ ἡ ἀκτὶνα τοὺς μίκραινε ὅσο χαμηλώναν· κι' ἔπειτα, συσπειρωμένα σὲ σμᾶρι πυκνόν, ἔπεσαν στὴ γῆ καὶ χόθησαν μέσα στοὺς θάμνους.

Ἀπὸ κεῖ ἄρχισαν πάλι νὰ φωνάζουν. Μὰ ὁ Δόνιφαν δὲν εἶχε προφτάσει νὰ ἴδῃ τί πουλιὰ ἦταν. Περίεργος τότε νὰ τὸ μάθῃ, καὶ προπάντων νὰ ἴδῃ ἂν ἦταν τὸ πτῶμα κανενὸς ζώου ἐκεῖ ποὺ εἶχαν πέσει τὰ πουλιὰ, γύρισε στὴ σπηλιὰ καὶ παρακάλεσε τὸ Μόκο νὰ τὸν περάσῃ στὴν ἀπέναντι ὄχθη τοῦ ποταμοῦ.

Μπήκαν λοιπὸν στὴ βάρκα κι' οἱ δυὸ καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας πλησίασαν τὰ πουλιὰ, ποὺ πέταξαν μετ' ἐσὶν κραυγὰς θυμοῦ γιὰ τὴ διακοπὴ τῆς εὐωχίας τους. Ὁ Δόνιφαν κι' ὁ Μόκος βγήκαν ἔξω κι' εἶδαν ἐκεῖ-χάμω ἕνα γουανάκο, ποὺ θὰ εἶχε φοβῆται πρὸ ὀλίγου, γιὰτὶ τὸ πτῶμα τοῦ ἦταν ἀκόμα ζεστό.

— Πῶς βρέθηκε ἐδῶ γουανάκος; εἶπε ὁ Δόνιφαν. Αὐτὰ τὰ ζῶα δὲν ἐρχονται στὸ ποτάμι ποτέ. Ἄ, ἰδές, Μόκο, μιὰ πληγὴ! Χωρὶς ἄλλο κάποιος θὰ τὸν πυροδόλησε!

— Ἰδοὺ καὶ τὸ δειγμά, εἶπε ὁ Μόκος, βγάζοντας ἀπ' τὴν πληγὴ μετ' ἐσὶν μαχαίρι τοῦ μιὰ σφαῖρα.

Ἡ σφαῖρα ἦταν ἀπὸ καραμπίνα καραβιοῦ, ὄχι ἀπὸ κυνηγετικὸ τουφέκι. Ὡστε τὸ γουανάκο ἐκείνον θὰ τὸν σκότωσε ὁ Οὐάλστον ἢ κανέναν ἄλλον ἀπὸ τὴ συμμορία του.

Παράτησαν τὸ πτῶμα στὰ σαρκοδόρα πουλιὰ καὶ γύρισαν γρήγορα, νὰ δώσουν τὴν εἶδησιν στοὺς συντρόφους τους.

Φόβος κι' ἀγωνία τοὺς ἐπίασε ὅλους. Ὁ Οὐάλστον δὲν ἠθάρρυνε ἴσως νὰ ἔλθῃ καὶ πρὸς τὸ μέρος τους. Καὶ τότε ἀλίμονό τους!

Νέες λοιπὸν προφυλάξεις καὶ νέες ἀπαγορεύσεις: νὰ μὴν ἀπομακρύνονται τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴ σπηλιὰ, γιὰ νὰ εἶναι συνασπισμένα. καὶ ἔτοιμα σὲ περίπτωση ἐπιδρομῆς. Δὲν ἐσύμφερε βέβαια νὰ τὰ βρῇ ὁ ἐχθρὸς σκορπισμένα κι' ἀπροετοίμαστα.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρες, ἄλλο σημάδι μεγάλωσε τοὺς φόβους τῶν παιδιῶν.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΑΓΚΟΝΑΡΙ ΚΑΙ ΠΕΤΡΑ

«Τ' εἶσαι σὺ;» λέει τὸ Ἀγκονάρι.
«Παλιοπέτρα, δίχως χάση,
Ποῦ δὲ σ' ἔφτασε σιμάρι!»
Μὰ, θαρρῶ, πῶς θὰ τιμήσουν
Ὅσοι θέλουνε νὰ χτίσουν
Καὶ... παλάτια σιμλεμένα
Στὸ θεμέλιό τους καὶ μένα...
Μήτε, τέλος, ἔχει τύχει
Δίχως πέτρας νάναί οἱ τοῖχοι...
Μή, θαρρῆς, εἶναι κανεὶς
Μόνον ἂν φαίνεται, εὐγενής;
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Μεσανύχτα! Τό περιβάλλον της νύχτας, τό ποιητικό, με φέρνει σ' ένα κόσμο άλλον, παράξενο και μακρινό.

Μεσανύχτα! Η φύση παίρνει μιαν όλη επιβλητική. Ο μακρινός άέρας φέρνει ευχάριστη θαλασσινή όσμη.

Στό πλάι άδωροτο τό ρυάκι άφρίζει και κυλά μ' όρμή, στόν ούρανό τό φεγγαράκι προβάλλει μέσα στη σιγή.

Μεσανύχτα! Αυτή την ώρα τό πάν κοιμάται κι ήσυχάζει. Μά εγώ, κοιτώντας πρὸς τή χώρα, άφίνω την ψυχή μου νά ρεμβάζει.

Γόρδιος Δεσμός

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

Τό καλοκαίρι φεύγει. Κιτρινομένα τά φύλλα τών δένδρων σέρονται στούς δρόμους, και τά γυμνωμένα κλαδιά τους σκύβουν μελαγχολικά στό φύσημα τ' άγέρα. Ένας λευκός κρίνος απόμεινε στόν κήπο, μία πεταλούδα, —ή στερνή τού καλοκαιριού— ύστερα από πολύωρο πέταγμα, ήλθε νά ξεποστύξει στην άγκαλιά του. Άνοιγόκλεισε χαϊδευτικά τά πτεράκια της, και δέν τά ξανάνοιξε. . . Η άγκαλιά τού κρίνου τάφος της. Τί όμορφα πεθαίνει ή πεταλούδα!

Τό καλοκαίρι φεύγει. Και σ' όλη τή φύση, είναι χυμένη ή όπερζόσμια όμορφιά τού πόνου. Όλα τά λουλούδια έχουν πεθάνει, και μόνο τά χρυσάνθεμα ναι, και μόνο τά χρυσάνθεμα άνοιγουν τά πέταλά τους, ρουφώντας άπληστα τά στερνά τού ήλιου χάδι. Άπλώνουν γύρω μία γλυκιά άπαλή μυροδιά πού σταλάζει βαθιά στην ψυχή. Κι έχουν παράξενα, όμορφα χρώματα. Χρώματα πού έχουν κάτι άπ' τις όμορφες δύσες τού καλοκαιριού, κάτι άπ' τις ρόδιες της άνοιξης άνατολές, και άπό τήν άσπλη άσπραδα τού χιονιού.

Ω! χρυσάνθεμα, άγαπημένα λουλούδια! Πάνω στό φύλλα σας τά μεταξένια συγκεντρώνετε όλες τις όμορφες και τις χάρες της φύσης. Κι έχετε άκόμη κάτι άπάνω σας, φερόμένο άπ' της μακρινής πατρίδας σας τά βάθη. Κάτι πού θυμίζει τά χρυσάφνια μαλλιά της Μουσέ και τό γλυκό πρόσωπό της. Κάτι ζωτικό, παράξενο, φερόμένο άπ' τού ήλιου τή χώρα. Η άπαλότατη μυροδιά σας νοσταλγικά με μεθά, και τότε θυμάμαι . . . θυμάμαι κάποια φθινοπωριότητα δειλινά σ' ένα κήπο γεμάτο χρυσάνθεμα όπου έβρισκα τις πιο ευτυχισμένες στιγμές της ζωής μου: τόν ήπιο τού καλού μου σχολείου. Θυμάμαι άκόμη έναν τάφο μ' άφρόλενα χρυσάνθεμα. πού πάνω τους τά δάκρυά μου μοιάζουν διαμάντινες στάλες. Κι' άκόμη

θυμάμαι . . . θυμάμαι . . . Ω! μαγική ή δύναμη της ευωδίας σας, όμορφα μου λουλούδια.

Χαρείτε! Χαρείτε τό στερνό τού ήλιου χάδι, ρουφήξτε μέσα σας όσο μπορείτε φως, ζωή! Είναι τόσο λίγες οι ευτυχισμένες στιγμές! χαρείτε τις, ίσως άγριο θά είναι άργά. . . Σε λίγο ή βροχή μελαγχολική θά σιγοχάληψη πάνω στό φύλλα σας, κι' άργια θά φυσήξει ό βοριάς. Δέν θά μείνη τίποτε άπ' τήν ζωτική όμορφιά σας.

Χαρείτε, χαρείτε τό λίγο άπ' τή ζωή πού σας μένει ίσως άγριο θά είναι άργά. . .

Κάρμεν Σύβα

ΤΥΦΛΟΜΥΓΑ

Έκτεινή την Κυριακή τό άπόγευμα είχαμε μένει σπίτι. Είμαστε σωστή τρελοπαρέα, ό Σύλλογος τών Πέντε, όπως άυτόνομαζόμαστε.

— Έμπρός, παιδιά, φωνάζω, τί καθόμαστε; νά παίξουμε. — Ναι, λένε κι' οι άλλες, μά τί; Στό σπίτι δέν μπορείς νά τρέξεις. Τί θά παίξουμε, τις κουκλές;

Δίμο είχαμε βέβαια. Κι' έμένα δέν μάρεσαν τό καθηστικά παιχνίδια. Άδιάφορο όμως έπρεπε νά βρούμε κάτι.

— Παιδιά, λέει ξάφνου ή Ρίτα, παίζουμε τυφλομύγα!

— Α, ναι, μπάρμπο, ώραία ιδέα! Οφάρση όμως ή μαμμά; . . . Τυφλομύγα σημαίνει για κείνην «άναστατάσεις επίπλων» . . .

Άνέλαβα νά πάω νά πάρω τήν άδειά της.

— Μαμμάκα, της λέγω με παρακλητικό ύφος, μάς άφίνεις νά παίζουμε τυφλομύγα;

— Άνω-κάτω θέλετε νά μου κάνετε πόλι;

— Όχι, έννοια σου, θά παίζουμε φρόνιμα.

— Ναι, πούδες έχασε τή φρονιμάδα και τή βροχία σε; ; — Μαμμά, σου ύπόσχομαι ότι θά τά βάλωμε όλα έν τάξει. . . έπειτα.

Η μαμμά χαμογέλασε. Άπό τά δικά μου τά νοικοκυριά είχε πικρή πείρα.

— Μπρέ κόρη μου, δεκάξη χρόνω κοντεύεις και παιχνίδια μου γυρνείς άκόμη;

Άπό τό ύφος της κατάλαβα ότι είχα κερδίσει τήν ύπόθεση. — Άς είναι, μου λέγει, Κυριακή είναι σήμερα, μόνο όχι τρέλλες.

Χαρούμενη τρέχω νά βρω τις άλλες:

— Παιδιά, πάμε στην κάμαρά μου καλύτερα!

Στήν πόρτα, λές και μπαίναμε σέ τζάκι: βγάλαμε τά παπούτσια μας γιά νά μη μάς καταλαβαίνει ό γάτος. Κλείνόμαστε στην κάμαρα κι' άρχίζουμε ένα τρελό παιχνίδι. Μάταια ή καίμενη ή Φανή προσπαθεί νά μάς βρῇ.

Πατώντας στις μύτες τών ποδιών μας, της ξεφεύγουμε.

Συχνά ένα γέλιο άσυγκράτητο τήν κάνει νά διευθύνεται πρὸς τό μέρος μας. Έγώ θυμάμαι και μέ μία έκφραστική παντομίμα δίδω της λίλλες νά καταλάβῃ ότι δέν πρέπει νά γελά, γιατί προδίδει τή θέση μας. Ξάφνου ή Φανή, ό γάτος, διευθύνεται πρὸς έμέ Άδύνατο νά ξεφύγω.

Κολλιέμαι όσο μπορώ στόν τοίχο. Με πλησιάζει πολύ: κάνω τότε μία βουτιά και ξεφεύγω κάτω άπό τά χέρια της. Πηδω άπάνω στό κρεβάτι, μά ό θόρυβος πού κάνω με προδίδει. Αύτῃ τή φορά δέν τή γλυτώνω. Η Φανή, σκυμμένη στό κρεβάτι, ψάχνει με τά χέρια της νά πιάσει τά πόδια μου. Ξάφνου μου έρχεται μία φαινή έμπνευση. Πατώ γοργά στούς ώμους της και μ' έναν πήδο βόισκομαι «έκτός κινδύνου».

Η καίμενη ή Φανή κόντεψε νά βρεθῇ άνάσκελα. Δέν κρατιόμαστε άπό τά γέλια. Έκείνος πρὸ παντός ό χάχας ή Λιλή, γελά τόσο δυνατά, ώστε στό τέλος πιάνεται. Τό παιγνίδι έξακολουθεί ζωηρό. Τά σεντόνια τού κρεβατιού κυλιούνται κάτω, γκρεμίζονται άπό τό γραφείο τά βιβλία μου. Χαλασμός κόσμου!

Άποκαμωμένες άπό τά γέλια σταματούμε. Διορθώνουμε κοιμάτι τήν κάμαρα και ξεκουραζόμαστε.

— Χορεύουμε τώρα; προτείνω. — Ναι, ναι! άπαντούν όλες.

Άρέσος ό φωνόγραφος «τίθεται εις ένέργειαν». Χορεύουμε, γελούμε, διασκεδάζουμε τρελά.

Μία στιγμή κουρασμένη πέφτω στόν καναπέ, κλείνω τά μάτια μου. Σιγά-σιγά οι χοροί κι' ή μουσική μου φαίνονται σάν όνειρο. Φαντάζομαι ότι είμαι γριά κι' άναπολό με λύπη αυτό τό άπογευματινό. Τώρα πιά δέν μπορώ νά παίζω. . . Ένα αἶγος διατρέχει τό κορμί μου. Άνοιγω τά μάτια μου. Ευτυχώς είναι μακριά άκόμη αυτός ό καιρός.

Ρίχνομαι με πιο όρμη στή διασκεδάση, σά νά θέλω νάδειξω με μάς τό άνεξάντλητο ποτήρι της άθώας και άδολης μά έφημερης, άλιμονο! χαράς πού μάς δίνει ή παιδική ξενουσιά. . .

Μικρομέγαλη

ΜΙΑ ΛΕΠΤΗ ΨΥΧΟΥΛΑ

Τ' άπαλόσυγορα καστανά μαλλία του έπεφταν χαϊδευτά, μαλακά γύρω σ' όρχο προσωπών του: οι μακρινές του άφέλειες σκίαζαν μόλις τά δόλωτα συλλογισμένα του μάτια. Ήταν μία λουλουδένια άθάπα ψυχούλα, ένα μικρό άγοράκι μόλις 5 χρονών.

Δέν ένοιαζε με πάλλα παιδιά, ήταν τόσο ξεχωριστό πλασματάκι! Δέν έτρεχε, δέν πηδούσε τρελλά καθισμένο σέ μιάν άκρια τού παραθύρου, άπολάμβανε τ' άπειρο τ' ουρανού, τό αίθέρια σύννεφα. . . Μία μέρα μούπε, χαμογελώντας με τ' άνείπωτα γλυκό του χαμόγελο: «Ω! νά

τά είχα έδώ μέσ' στό χορμου αυτό τά πουπουλένια σιτάκια! πόσο θά είναι άπαλά!» — Έ, βλέπεις τώρα πούδες είμαι ό Βασιλιάς;

— Βλέπω, άποκρίθηκε αυτός. Ένας άπό τους δύο μας πρέπει νάι. Γιατί μόνο έμεις οι δύο οροούμε τά καπέλλα μας.

Άγνωστη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Γεώργιος λέει στό μικρότερο Νίκο, όν άν πήγαινε νά παίξει μαζί του, θά τούδινε όσες καμέλες τού ζητούσε.

— Αλήθεια; . . διατάζει ό Νίκος.

— Σου δίνω τό λόγο μου! άπαντά ό Γιώργος.

Μετά τό παιχνίδι, ό Νίκος γυρίζει δέκα καμέλες. Ο Γιώργος τού δίνει μόνο τρεις. Κι' ό Νίκος, θυμωμένος, τού φωνάζει:

— Λοιπόν, είσαι άλογο παιδί! Ήθελε νά πῇ πώς δέν είχε λόγο.)

Ηρωϊκόν Λάβαρον

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Τά φυλλάδια τού βίου έτους, έλλονται πρὸς όλους, άνανέωτας και μη. Όσοι θέλουν νά ναι και φέτος συνδρομηταί, πρέπει νά στείλουν τώρα τήν συνδρομήν των, ή νά δηλώσουν ή θά τήν στείλουν έντός τού ανουαρίου τουλάχιστον, διά νά ήν έπέλθῃ διακοπή. Όσοι δέν έλουν, σφείλουν νά επιστρέψουν όσα φυλλάδια έλαβαν άπό τήν Δεκεμβρίου, γράφοντας επάνω εις τας ταινίας των τήν λέξιν «παράδεκτον», διά νά διαγραφούν.

Δέν ξέρω άν τώρα πού ληθινό μικρό άγγελούδι, έλῃ γελούδι πλασμένο στή γῆ!

Μιρά

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΥΟ

Ο Βασιλιάς ήταν στό γι. Κάποτε άποικακύνθη, τήν άκολουθία του κι' άπ' ένα χωρικό, πού καθόταν άπό ένα δέντρο, στην άκρόδρομον.

— Τί κάνεις εκεί; τόν περμένο νά περάση σιλιάς γιά νά τόν ιδῷ, τόν είδα ποτέ μου.

— Καλά. Άν θέλεις, στό καπούλια τού άλλου, Εγώ θά σε πάω σ' ένα όπου θά μωρδής νά τόν μ' όλη σου τήν άνεση.

Ο χωρικός άνέβηκε στό καπούλια.

— Μ' άπό τί θά τόν γνῷ πώς είναι ό Βασιλιάς; Ο χωρικός άνέβηκε πάλι.

— Ευκολότατο. Θά είναι κι' άλλος, λοιπόν, όποιον νά φορη τό καπέλλο του, όντα 238ον Διαγωνισμόν.

Μέχρι τέλους Ιανουαρίου επεί είναι δεκταί Συλλογαί Πνευματικόν Ασκήσεων μόνον νά έλουν, παλαιός ή νέος, νά φορη τό καπέλλο του, όντα 238ον Διαγωνισμόν.

Τό ωραιότερον Δώρον της χρονιάς είναι ό συμπληρωθείς έξοχος Τόμος τού 1928.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 δδδς Ευριπίδου τήν 14 Δεκεμβρίου 1928

Η ΕΡΩΤΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΜΑΣ

Ο κ. Νικόλαος Π. Πικαδόπουλος ευχαριστεί με τήν καρδιά του τά κλάμας παιδά, πού θυμήθηκαν νά τόν συγχωρούν γιά τήν όνομαστική του γιορτή με γράμματά, τηλεγραφήματα, κάρτες κτλ. Είναι ή χαρά του κι' ή ευτυχία του αύτός οι στοργικές έκδηλώσεις, τά καλά λόγια, οι παιδικές ευχές, οι βγαλμένες άπό βάθη άγνών ψυχών πού ό Θεός τις άκούει. . . Και τού χρόνου, παιδιά μου! Έτσι πάντα νά θυμάστε τό δ.ευθυνητή μου, τόν πετήρα σας, πού όλη του τή ζωή, πενήντα τώρα χρονία, δέν κννε άλλο πκρῆ νά σῶς θυμάται, και δέν κοιτάζει παρά πῶς νά σῶς ευχριστήση, νά σῶς ωρελήση, νά σῶς μεγαλώση. . .

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

Τό έρχόμενο φυλλάδιο θά είναι τό Χριστουγεννιάτικο. Θά έχῃ επικήρη όλη και μία μεγάλη επικήρη εικόνη, τήν «Προσκύνηση τών Μάγων», ήν άριστογράφησε τού μεγάλου ζωγράφου Ροδίνης. Θά έχῃ άκόμη και τήν άρχή τού νέου μυθιστορήματος τού κ. Γρηγόριου Ξεοποπούλου Φιδωτός: «Ενα παιδί με τρεις οίκογένειες», πού θά βεσάξη όλο τό χρόνο και θά σῶς άρέσει πολύ. Κι' έστρεπε πούς τό εικονογράφησε; Η Διάντα μας, ή δ. Δέλα Καρακάλου. Θά ιδῇτε τί όρχιτ και τί πολλά σκίτσιν πού τού έκνε. . .

ΤΟ ΕΒΕΝΑΘΩΜΑ

Πηγάζει πέρα πολύ καλή. Ίδεστε πούς έσπλάθωσαν κι' αυτή τήν έδομάδα. Πάνθεια Άβραδάτου, Φιλήμων και Ήρακλής Γιαννακόπουλοι, Καραπαμπάς, Σμαρώ Κουμανίδου, Νομική Σ. Θεοδορίδου, Κούκλα τού Χωριού, Κυρά-Κυράλινά, Βασίλειος Παρμενίδης, Κωνσ. Χ. Γεώλλιος, Χλωμό Δελινό, Αμύριος Γελοτοπούλης, Νίκος Γ. Βεϊκίπουλος, Σαράτη, Εύβοική Άκτι, Έλπινίκη Δ. Στρογγύλη, Χρυσουαλλούσα τών Σφακιών, Αρλεσιάννα, Ερίβη, Συμ. Μαλλής, Βαρονέσσα. . .

Βλέπετε; Φαντασθήτε λοιπόν τί θά γίνη τις γιορτές και τήν Πρωτοχρονιά. Α, έχω μεγάλες ελπίδες: στό φετινό Έσπλάθωμ, πού τό βρηθεί τόο τό Δωδεκάσέλιδο. Κι' ευχριστώ με τήν καρδιά μου τά κλάμας παιδά, πού μου δειχνοιν κι' έτσι τήν άγάπη τους.

Με άιέκφραστη λύπη έμνησά τό φοβερό δυστύχημα πού έπληξε πάλι τόν άγαπητό μου παλιό φίλο και πού: ήμιο συγχάτη κ. Παναγιώτη Δ. Σεφερλή—τόν Chef τών «Ρητών» πού τόο και σε; τόν άγκηπτε: Δέν πέρσκειν δύο χρονία πού έχασε τήν πρώτη του κόρη, τήν άέχχας ή καίτη Άννή, και τώρα έχασε και τή δεύτερη, τήν έπίσης

καλή, φιλόστοργη, έξυπνη και μορφωμένη Άλκιστη! Κι' άλλο παιδί δέν έχει ό άμοιρος πατέρας. Αλλά τά δύο κορίτσια είχα άναστροφήν ίσους μέχρι τής 30 Νοεμβρίου 1929. Όσα ανυπόδεικτα από Α άνηκουν εις άγρία και όσα από Κ, εις κοίτα.

Νέα Ψευδώνυμα: Γεώργιος Αβέρωφ, ά. (ΝΑ). Τριφασικό Κουνούπι, ά. (ΙΣ). Άστρον της Αύγης, κ. (ΦΜ). Μπουλντόκ της Διαπλάσεως, ά. (Χ=Χ). Μικρούλα Τραλαλά, κ. (!!!ΕΠ). Σούχη Βερνόν, κ. (ΜΑ). Μπεμπέ Ντάλιες, κ. (ΨΕ). Έλατος τού Βουνού, κ. (ΜΣ). Φωτιά τού Πολέμου, ά. (ΣΟ). Παγασαία, κ. (ΑΧ). Κυκλαμνο, ά. (ΠΦ). Έκαβη, κ. (ΕΙ). Θεσσαλονικεύς, ά. (ΑΝ). Καπετάν Μητρούσης, ά. (ΣΦ). Μαύρη Μάσκα, κ. (ΜΒ). Ρουσσα, κ. (ΜΚ). Βασίλισσα τού Δάσους, κ. (ΕΑ). Άγοροκόριτσο, κ. (;). Κυπριώτικο Άστέρι, κ. (;). Γοηά Μπεμπέκα, κ. (!!!). Παμπουρη, κ. (!). Νησιωτοπούλα, κ. (!!). Τσομπανοπούλα, κ. (!!!). Άλκας, ά. (ΓΣ). Έλληνόπαις, (Ζήτω ή Διάπλασις).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Πτολεμαίος, ά. Πεταχτό Ναυτάκι, ά. Άγνωστη, κ. Ίδεολάτρες, κ. Χλωμό Δελινό, κ. Μοσχομάγκας, ά. Ταράν, ά. Ρασπουτίν, ά. Πεταχτούλα, κ. Σπίθα, κ. Σαράτη, κ. Αρλεσιάννα, κ. Ινδιάννα, κ. Κασσιόπη, κ. Πριγκίπισσα της Σελήνης, κ. Κόρη της Διαπλάσεως, κ. Κελαϊδίστρα, κ. Πίστης-Πατρίς, ά.

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της: Φοιτητήν (δ κ. Φιδωτόν έλαβε τό γράμμα σου' αλλά δυστυχώς δέν μπορεί νά σου φανῇ χάρημος σ' αυτό πού θέλεις' γιατί δέν γνωρίζει και δέ, συγχάξει τόν κατ'άλλο κόσμο' μόνο κατά τύχη μπορεί νά τού πικρυστήσῃ τίποτα' κι' έβούλετο τή διύθυνσή σου γιά νά σου γραφή). Ορφανούλα (δ κηρύσσει δ όθισ;! σῶς έγραψε λοιπόν μετά τό γλυκό;! μάλα τις λεπτομέρειες πού σῶς άφησε νά μαντέψτε τό λακωνικό του τηλεγραφήμα). Ήρωϊκόν Λάβαρον (ευχριστώ πολύ γιά τις προσπάθειές σου' γιά τήν τρέφα στό λυσόχαρτο δέν πειράζει' φτάνει πού τό άλλο μέρος είναι γεμάτο λύστες σως ές). Χρυσόν Διομήδην (ναι, μπορεί κι' ή άεσπῃ σου νά πάρῃ ψευδώνυμο, νά μω γράφῃ και νά διαγωνίζεσται' ή δική σου συνδρομή τῇ; δίνει αυτό τό δικαίωμα). Ψυβόννη (σου έστειλά τό βραδέο σου' διάδοκα με χαρά τις τόσο ευχλωτες ευχαριστίες σου γιά τό δυσεκτελέσιδο). Νεσράδαν τού Γιαλού (καί τό δικό σου γράμμα, σ' αυτό τό θέμα μού άρεσε πολύ). Παράξενον Πεθερόν (ευχριστώ πολύ, αλλά έχῃ άκόμη' έχω, βλέπετε, πένθος). Κύνειον Άσμη (δέν παύει καθόλου' χριστιανούς: στόν άδελφό σου! Άνανεώθησεν Έλ-λάδα (καίμια Άγγελά, όο μικρή κι' άν είναι, δέν στοιχίζει λιγότερο άπό 6 δραχμές' είναι 6 έλαχίστο: 6 δρα; από 1 0; 10 λέξεις). Γεωργίου Αβέρωφ (σου τό ένεκρινε' μπορείς νά μου στείλῃς τις ζωγραφίες, αλλά τις ίδιες, όχι

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οόδεν ψευδώνυμον έγκρίνεται ή άναγοταί, άν δέν συνοδεύεται υπό τόο διακαίματος όρ. ΙΟ. — Τά έγκρινόμενα άναστροφήν ίσους μέχρι τής 30 Νοεμβρίου 1929. Όσα ανυπόδεικτα από Α άνηκουν εις άγρία και όσα από Κ, εις κοίτα.

Νέα Ψευδώνυμα: Γεώργιος Αβέρωφ, ά. (ΝΑ). Τριφασικό Κουνούπι, ά. (ΙΣ). Άστρον της Αύγης, κ. (ΦΜ). Μπουλντόκ της Διαπλάσεως, ά. (Χ=Χ). Μικρούλα Τραλαλά, κ. (!!!ΕΠ). Σούχη Βερνόν, κ. (ΜΑ). Μπεμπέ Ντάλιες, κ. (ΨΕ). Έλατος τού Βουνού, κ. (ΜΣ). Φωτιά τού Πολέμου, ά. (ΣΟ). Παγασαία, κ. (ΑΧ). Κυκλαμνο, ά. (ΠΦ). Έκαβη, κ. (ΕΙ). Θεσσαλονικεύς, ά. (ΑΝ). Καπετάν Μητρούσης, ά. (ΣΦ). Μαύρη Μάσκα, κ. (ΜΒ). Ρουσσα, κ. (ΜΚ). Βασίλισσα τού Δάσους, κ. (ΕΑ). Άγοροκόριτσο, κ. (;). Κυπριώτικο Άστέρι, κ. (;). Γοηά Μπεμπέκα, κ. (!!!). Παμπουρη, κ. (!). Νησιωτοπούλα, κ. (!!). Τσομπανοπούλα, κ. (!!!). Άλκας, ά. (ΓΣ). Έλληνόπαις, (Ζήτω ή Διάπλασις).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Πτολεμαίος, ά. Πεταχτό Ναυτάκι, ά. Άγνωστη, κ. Ίδεολάτρες, κ. Χλωμό Δελινό, κ. Μοσχομάγκας, ά. Ταράν, ά. Ρασπουτίν, ά. Πεταχτούλα, κ. Σπίθα, κ. Σαράτη, κ. Αρλεσιάννα, κ. Ινδιάννα, κ. Κασσιόπη, κ. Πριγκίπισσα της Σελήνης, κ. Κόρη της Διαπλάσεως, κ. Κελαϊδίστρα, κ. Πίστης-Πατρίς, ά.

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της: Φοιτητήν (δ κ. Φιδωτόν έλαβε τό γράμμα σου' αλλά δυστυχώς δέν μπορεί νά σου φανῇ χάρημος σ' αυτό πού θέλεις' γιατί δέν γνωρίζει και δέ, συγχάξει τόν κατ'άλλο κόσμο' μόνο κατά τύχη μπορεί νά τού πικρυστήσῃ τίποτα' κι' έβούλετο τή διύθυνσή σου γιά νά σου γραφή). Ορφανούλα (δ κηρύσσει δ όθισ;! σῶς έγραψε λοιπόν μετά τό γλυκό;! μάλα τις λεπτομέρειες πού σῶς άφησε νά μαντέψτε τό λακωνικό του τηλεγραφήμα). Ήρωϊκόν Λάβαρον (ευχριστώ πολύ γιά τις προσπάθειές σου' γιά τήν τρέφα στό λυσόχαρτο δέν πειράζει' φτάνει πού τό άλλο μέρος είναι γεμάτο λύστες σως ές). Χρυσόν Διομήδην (ναι, μπορεί κι' ή άεσπῃ σου νά πάρῃ ψευδώνυμο, νά μω γράφῃ και νά διαγωνίζεσται' ή δική σου συνδρομή τῇ; δίνει αυτό τό δικαίωμα). Ψυβόννη (σου έστειλά τό βραδέο σου' διάδοκα με χαρά τις τόσο ευχλωτες ευχαριστίες σου γιά τό δυσεκτελέσιδο). Νεσράδαν τού Γιαλού (καί τό δικό σου γράμμα, σ' αυτό τό θέμα μού άρεσε πολύ). Παράξενον Πεθερόν (ευχριστώ πολύ, αλλά έχῃ άκόμη' έχω, βλέπετε, πένθος). Κύνειον Άσμη (δέν παύει καθόλου' χριστιανούς: στόν άδελφό σου! Άνανεώθησεν Έλ-λάδα (καίμια Άγγελά, όο μικρή κι' άν είναι, δέν στοιχίζει λιγότερο άπό 6 δραχμές' είναι 6 έλαχίστο: 6 δρα; από 1 0; 10 λέξεις). Γεωργίου Αβέρωφ (σου τό ένεκρινε' μπορείς νά μου στείλῃς τις ζωγραφίες, αλλά τις ίδιες, όχι

